

PRENUMERATA

Kurjera warszawskiego
Wzrost z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za dostarczenie do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY DZIEWIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej
wieczorem, niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej w południe.

Dziś: Ludwika K.
Poniedziałek: Zefiryna Pap. M.
Wtorek: Przen. s. Kazimierza.
Środa: Augustyna B.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 0.
Zachód " 7 " 3.
Długość dnia godzin... 14 " 3.
Ubyło " 2 " 40.

Wschód księżyca o godzinie 3 minut 18 r.
Zachód " 6 " 58 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 9.
Dziś o godzinie 4-jej rano ciepła 12 R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz
15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petytowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz.

Nadesłane: za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana
i Frendlera ulica Senatorska.

Czwartek: Ścięcie św. Jana.
Piątek: Róży Limańskiej.
Sobota: Rajmunda W.
Niedziela: Pocieszenie N. M. P.

Redakcja, Administracja i Brukarnia: Plac Teatralny nr. 9 — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administracji nr. 114.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Namysława, jutro Włostimira.
Zgromadzenia: Sesja elekcyjna członków bractwa Pociesze-
nia N. Marii Panny. (Zakrytyja kościoła św. Marcina przy
ulicy Piwnej — po niesporach.)
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak-
Przedm. 15 — od 10-jej rano do 6-jej po południu.) — Wystawa
obrazów Krywulca. (Hotel Europejski — od 10-jej rano do
6-jej po południu.) — Wystawa obrazów spółki artystycznej.
(Nowy Świat 56 — od 10-jej rano do 6-jej po południu.)
Konkurs: Konkurs strzelniczy. (Strzelnica warszawska,
Nowy Świat 48 — od 3-jej do 5-jej po południu.)
Zabawy: Zabawa dla dzieci. (Zwierzyniec — 4 po południu.)
Teatr: Letni: dziś „Fernanda”, jutro „Fernanda”; — No-
wy: dziś „Ali-Baba”, jutro „Pierścień rodzinny” (czwarty wy-
stęp gościnny pani Adolfiny Zimajerowej). (8 wieczorem.)
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od
10-jej rano do wieczora.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania
na za tawy znajduje się na dzień jutrzejszy rs. 1015 kop. 97.
(Pozyczyć wydawane będą. Wykup i prolongata skuteczna
nie od 9-jej rano do 1-jej po południu i od 4-jej do 5-jej po połud.)

W dniu jutrzejszym, o godz. 9-jej zrana, w koście-
le św. Ducha (po-paulińskim), przed ołtarzem N. Marii
Panny Czystochowskiej i ku Jej czci odprawiona będzie
solenna wotywa.

PRZYSIĘGA MAŁŻONKI.

(NOWELA CHIŃSKA.)

Czu-ang-Tsen, z kraju Sung, był mędrcem, badającym
enigmaty rzeczy doczesnych, a że jako chińczyk prawo-
wity, nie wierzył w rzeczy wieczne, zadawał sobie więc
jedyną pociechę, że uniknął ogólnego błędu ludzi, uga-
niających się za bogactwami lub marnymi tytułami i po-
wagał mandarynów, ale ubolewał nad nimi. Snać jednak
pociecha ta wystarczała mu zupełnie, gdyż za życia za-
droszczono mu szczęśliwości, a po śmierci czczono, ja-
ko mędrca-mędrców.

Za dni owych, kiedy nieznane duchy dozwalały mu
błądzić pod niebem zielonym, w cieniu kwiatów, wierzb
i bambusów, Czu-ang-Tsen miał zwyczaj marzyć i dumać
samotnie.

POPISY STRZELECKIE.

(Korespondencja specjalna Kurjera warszawskiego.)

Paryż 19-go sierpnia 1889.

A więc — strzelanina. Grzmj palba od rana do
wieczora i, zbliżając się do miejsca, z którego grze-
shot karabinowy pochodzi, ma się efekt taki, jakby
się było w pobliżu pola bitwy, zawieszanej pomiędzy
stronami, rozpoczynającą bój strażami przednimi.
Słuchając tego, oczekuje się na przemówienie działa
pierwszego. W odniesieniu do muzyki działowej
muzyka karabinowa jest preludium i wtórem. Ta-
prym wiedzie, tamta przygrywa — tancerzom, wio-
dajom taniec do „upadłego”. Oczekiwanie to mimo-
wolnie czepia się człowieka, co przy muzyce podo-
bnej tańcował. Kiedyż działo słyszeć się da? Ucho
jednak nastawał się napróżno. Działo się słyszeć nie
daje. Strzelanina jednak trwa wciąż i, co więcej,
wyrażnie w powietrzu coraz to wmiare zbliżania się
kłaniają młodzi żołnierze. Cóż więc to jest?
Są to międzynarodowe popisy strzeleckie.

Z okazji wystawy wyprawiają się różne bale i fe-
ty, dają się przedstawienia, urządzają hece, odby-
wają kongresy, na opisanie których nie starczyłoby
i z krajów wszystkich, co sztuce strzelania uprawia-
ją, popisy strzeleckie. Kto największą ilość razy
w środek tarczy trafi, temu się dank i nagroda naj-

wyższa dostanie; imię jego stanie się na godzin kil-
ka sławnem, dla niego zaś samego pozostanie zado-
wolenie na żywot cały.

Takimi są natychmiastowe bezpośrednie i wi-
doczne z popisów korzyści.

Wynikają wszelako korzyści i inne jeszcze. Celem
zdobyć nagrody ludzie się ćwiczą i w celne strze-
lanie wyprawiają, co w razie potrzeby przydać się
może w epoce powszechnej służby wojskowej, wy-
doskonalenia broni palnej i zbrojnego pokoju. Do-
dać wszakże należy, że najpierwszym, w którym na
przydatności tej poznano się krajem, jest Szwajcaria.
Od lat bodaj czy nie pięćdziesięciu z górą, zaprowa-
dziła ona u siebie komunalne, kantonalne i federal-
ne popisy strzeleckie i nadała im reguły, które zna-
lazły w krajach innych naśladownicze przyjęcie. Za
przykładem tym poszła w końcu i Francja, która
chcąc rzecz zrobić, jak należy, wyprawiła specjalne
do Genewy poselstwo, celem wystudjowania mecha-
nizmu popisów. Poselstwo to rzecz przestudjowało
na gruncie i, na tem nie poprzestając, przywiozło ze
sobą specjalistów, przy pomocy których na polygo-
nie w Vincennes urządzoną została strzelnica, odpo-
wiadająca zadaniu.

Zarys jej przedstawia się prosto, pod postacią
dwóch linii: na jednej stają strzelcy, na drugiej do
pierwszej równoległej ustawiają się tarcze. Strzel-
cy przykrywają się daszkami, osłaniającymi klatki
numerowane, którym odpowiadają numery na tar-
czach. W sposób ten wiadomo z jak i dokąd strza-
ły idą; dla oznaczenia zaś trafności i ilości strza-
ły przyrząd elektryczny, wystawiający znaki, wedle
których kontrolerowie wpisują strzelcom do księ-
-

szukiwania ukrytych sprężyn czynności ludzkich, a zwa-
sza kobiety. Ten rodzaj małych a delikatnych istot bu-
dził w nim ustawicznie ciekawość, niczem nie pohamowa-
ną. Powoli więc przechadzał się dalej, odwracając od
czasu do czasu głowę w stronę białego wachlarza, który
wciąż trzepotał w powietrzu, jakby skrzydło wielkiego
motyla.

Nagle jakaś stara kobieta, której wpięć nie dostrze-
gał, skinęła na niego, a pociągnawszy Czu-ang-Tsena
w cień wynioślejszego od innych grobowca, mówiła po-
śpiesznie:

— Słyszałam, jakś dawał mojej pani pytanie, na któ-
re ona nie odpowiedziała. Gotowa jestem zaspokoić two-
ją ciekawość z wrodzonego mi uczucia uczynności, nie-
mniej jednak w nadziei, że nawzajem użyżysz mi nieco
monety na kupienie od kapłanów papieru magicznego,
któryby przedłużył życie moje.

Czu-ang-Tsen spojrzawszy badawczo w twarz starej, a tak
żądnej życia kobiety, poczem sięgnął do kasetki i wydo-
bił z tamtąd sztukę monety. Stara, pochwywszy skwa-
pliwie pieniądź i ukrywając go w zanadrzu, tak mówiła
dalej:

— „Dama, którą widziałeś nad mogiłą, jest Lu, wdowa
po uczonym Tao, który umarł przed dwoma tygodniami
po długiej chorobie. Grób ten jest właśnie jego grobem.
Małżonkowie bardzo się kochali wzajemnie. Nawet umie-
rając, Tao nie mógł się pogodzić z myślą zostawienia jej
tu na ziemi w kwiecie wieku. Zdecydował się w końcu
na to, bo był człowiekiem charakteru słodkiego i duszy,
godzącej się z koniecznością. Placząc u wezwłowa Tao,
którego nie opuszczała w ciągu choroby, Lu świadczyła
się bogami, że go nie przeżyje i że podzieli grób jego,
jak dzieliła z nim łożę małżeńskie.

Ale Tao mówił:

— Droga Lu, nie przysięgał

— Przynajmniej — odpowiadała na to Lu — jeśli mam
ciebie, panie mój, przeżyć, jeśli skazaną zostanę przez
duchy niewidzialne na oglądanie światła dziennego wów-
czas, gdy ty go oglądać nie będziesz, dowiedz się, że nie
przystanę nigdy na to, aby zostać małżonką innego i że
jak mam jedną duszę, tak też poprzestanę na jednym
mężu.

czek strzały trafne i chybiające. Zapiski tych księ-
żeczek wciągają się do kontroli ogólnej i idą pod
rozpoznanie juratów, wchodzących do składu komi-
tetu strzeleckiego. Powtarza się to w Szwajcarii
co dwa lata, coraz to w innym miejscu, i pociąga za
sobą koszty znaczne, szwajcarowie bowiem urząda-
ją popisy swoje strzeleckie z jaknajwiększymi mo-
żliwymi przepychem, służącym za teatr do przyjmo-
wania gości, zjeżdżających się z kantonów i z za-
granic ze sztandarami i muzyką: budują więc wspania-
lę, o kształtach monumentalnych kurtyny, sta-
wiają posągi, kioski, pawilony, bramy triumfalne.

Paryż mógł się bez zachodów tych obejść. Wy-
stawa przysposobiła budowlę tak, że pozostawała
jako strzelnica, dla której polygon w sam raz się
nadawał; zakłady artyleryjskie zajęły miejsce przy-
stawek dodatkowych.

Rozpoczęły się więc popisy porządnie i regular-
nie, wedle wzoru szwajcarskiego.

Zainaugurowali je szwajcarowie krokiem wyto-
kiej sąsiedzkiej grzeczności, od czasu bowiem, jak
u siebie popisy zaprowadzili, po raz pierwszy z zie-
mi helweckiej wynieśli sztandar federalny (*bannière
fédérale*) i przybyli z nim w liczbie 1200 strzelców
wyborowych. Przybycie gości tych, w liczbie któ-
rych znajdowali się wysocy szwajcarscy dostojnicy,
odbyło się z szykiem całym. Na powitanie ich wy-
szedł minister wojny; zamieniono przemowę, pełną
życzeń serdecznych i na pozdrowienie przepijano
t. zw. *vin d'honneur*. Jest to zwyczaj szwajcarski,
wymagający niekiedy tęgiej głowy, a zawsze dobre-
go w gardle spustu, nieraz bowiem wypada po kilka,
po kilkanaście razy raz po raz przepijać i za każ-

Ale Tao powtarzał:
— Droga Lu, nie przysięgaj!
— O, drogi Tao, drogi Tao! pozwól mi przynajmniej ślubować ci, że najmniej do pięciu lat nie wyjdę za mąż.
Ale Tao powtarzał:
— Droga Lu, nie przysięgaj.
Wreszcie słodki ten człowiek, wzruszony bólem swej żony, rzekł:
— Jeśli już tego chcesz koniecznie, przyrzeknij, że zostaniesz mi wierną dopóty, dopóki ziemia nie oschnie na mojej mogile.
Lu złożyła na to wielką przysięgę, a dobry Tao zamknął powieki, aby ich już nigdy nie otworzyć.
Rozpacz żony nie znała granic. Gorące łzy wyływały jej oczy. Gładkie, jak porcelana, lica swe rozdzierała drobnymi paluszkami. Ale na świecie wszystko przemija i strumienie łez rychło musiały powysychać.
W trzy dni po śmierci Tao smutek Lu stał się więcej ludzkim. Zawiadomiono ją, że pewien młody człowiek pragnie jej okazać spóścucie żałobne. Był to młody chińczyk, wielce dystygowany i pięknej postawy, mówił jej wiele o swem współczuciu i zapewnił, że otoczy biedną Lu swoją opieką. Młodzi gawędzili długo i postanowili spotykać się częściej. A teraz ot Lu, siedząc nad mogiłą swego męża, spędza cały dzień nad wysuszeniem ziemi mogilnej.
Kiedy stara zakończyła opowiadanie, uczoney Czu-ang-Tsen zadumał się i rzekł do siebie w duchu:
— Trzeba przyznać, że Lu jest osobą uczciwą, skoro nie chce łamać złożonej przysięgi, a nie wiem, czy zdarzają się przykłady takiej uczciwości po za granicami naszego państwa niebieskiego.

Jan Grzegorzewski.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Petersb. wiad.* donoszą, iż p. minister oświaty wydał rozporządzenie, aby studenci, należący do zapasu armji, byli uwalniani od powoływania na ćwiczenia podczas całego pobytu w uniwersytecie. Po ukończeniu zaś kursu studenci obowiązani są odbywać ćwiczenia na równi z resztą szeregowców. Osoby, pragnące skorzystać z tej ulgi, winny zawiadomić o tem inspekcję uniwersytetu.

— *Praw. wiest.* w dziale rozporządzeń prasowych donosi, iż koncesja na wydawanie w Warszawie pisma periodycznego p. t. *Myśliwy* została ostatecznie skasowana. W tym samym nadto numerze znajduje się wiadomość, iż w godności redaktora *Dziennika Łódzkiego* zatwierdzony został p. Bolesław Knichowiecki.

— W Petersburgu, jak donoszą dzienniki tamtejsze, powstaje fabryka tkanin ogniotrwałych.

— W ostatnich czasach powiększył się znacznie wywóz jaj zagranicę; dotyczy to głównie Lublina. Za kopę jaj płać 77½ kop.

— Stosownie do przedstawienia miejscowej władzy edukacyjnej, ministerjum oświaty dozwoliło na podwyższenie z nowym rokiem szkolnym opłaty wpisowej: w łódzkim gimnazjum żeńskim we wszystkich klasach z rs. 30 na 40 i w piotrkowskim gimnazjum żeńskim w klasie przygotowa-

dym razem przemawiać. Zwyczaj to chłopski, spotykający się i u naszych włościan, lubiących przy przepijaniu przemawiać.

Zachodzi jednak różnica pewna.

Chłopi nasi przy kieliszku powtarzają zazwyczaj jedną zawsze i tą samą przemowę: „Na zdrowie, na szczęście, daj Boże, aby szczęśliwie na pociechę rosły ciolaki, prosięta, działki, aby zboże, jak ruta schodziło, a wszystko zle zdaleka obchodziło i abyśmy cłoczekali w przyszłym życiu królestwa niebieskiego” itd. W sposób ten przemawia się choćby razy dziesięć w przeciągu pół godziny. Szwajcarom wszelako, narodowi ucywilizowanemu, to nie przychodzi.

Trzeba za każdym razem wykomponować coś innego i każdemu przemówieniu nadać zwrot klasyczny, akademicki. To nie tak łatwo, jak się zdaje, i dlatego zapewne po uniwersytetach szwajcarskich a nawet i po szkołach średnich wprowadzają wykład elokwencji, pod nazwą *diction*. Szwajcarowie też wprawiają się z wielką łatwością improwizują przemowy, zawsze odmienne, a zawsze jednokie. Biorą jednak rzecz na serio i ten jest powód, dla którego temu wystąpieniu publicznym rodzajowi nie brak na uroczystości, powadze i pewnej doniosłości.

Rozszerzyłem się nad tem nieco, nie bez racji. Popisy strzeleckie na polu Vincennes urządzone zostały na wzór i podobieństwo szwajcarskie. We względzie tym francuzi ślepo naśladowali szwajcarów: gdybyż naśladować ich chcieli we wszystkim!... Życzeniem tem zamykam rzecz o popisach strzeleckich, a przechodzę do fety, a raczej bankietu, oia-

wcześ z rs. 20 na rs. 30, a w następnych klasach z rs. 30 na rs. 40 rocznie.

— *Świat* donosi, iż droga żelazna łożowo-sewastopolska otrzymała pozwolenie wydawania odznaczającej się służbie kolejowej tytułem zachęty na gród rocznych. Na cel ten zarząd drogi przeznaczył rocznie 32,000 rs.

— Od stacji Sosnowice kolei wiedeńskiej, do kopalni węgla „Saturn”, w stronę granicy pruskiej, przeprowadzoną będzie nowa linja boczna kolei żelaznej, na co odpowiednie pozwolenie uzyskane już zostało.

— Telegrafisci na kolei nadwiślańskiej zamiast dotychczasowych mundurów, nosić będą kurtki na wzór używanych przez uczniów petersburskiej szkoły telegraficznej, lecz bez naramienników. Nowe uniformy przez wyższą władzę kolejową już zostały zatwierdzone.

— Bruk drewniany tytułem próby ułożony zostanie za kilka dni na przestrzeni kilkuset sążni na Nowym-Swiece koło Izby obrachunkowej.

— We wtorek przyszłego tygodnia rozpocznie zarząd kanalizacji wyjmować stare rury wodociągowe na placu św. Aleksandra od Nowego Światu do ulicy Świętokrzyskiej. Ruch kołowy nie ulegnie przerwie.

— Deklaracje na mającą się odbyć w styczniu r. 1890-go wystawę nasion, urządzaną przez muzeum przemysłu i rolnictwa, mogą być składane do dnia 7-go października r. b.

— Rozszerzony świeżo przy ulicy Nowo-Żytniej przytułek dla nieuleczalnie chorych i kalek gminy ewangelicko-warszawskiej powiększony został o 20 łóżek, utrzymywanych kosztem tejże gminy.

— W dniu wczorajszym sąd handlowy tutejszy ogłosił upadłość firmy Chaim Salzwasser. Kuratorem tej upadłości mianowany został adwokat przysięgły p. Stanisław Belza. Firma upadła zajmowała się produkcją haftów. Passywa jej wynoszą około 100,000 rs.

— Asystentem kliniki warszawskiego instytutu weterynaryjnego na miejsce p. Grusznickiego, przeznaczonego na inne stanowisko, mianowany został p. Uściński, nowopraktykujący weterynarz.

— Z teatru i muzyki.

* Według informacji *Echa muzycznego*, na profesora klasy śpiewu w tutejszym konserwatorium muzycznym, w miejsce p. Rzebieczkowej, zaproszono podobno p. Cezara Trombiniego, ofiarując mu 3,000 rs. rocznej pensji.

* Pan Leszczyński zaangażowany został podobno do Odessy na dwanaście gościnnych występów, które mają się odbyć w początkach grudnia.

W gościnnym repertuarze p. L. przeważają dzieła Szekspira.

* Repertuar teatrów warszawskich na bieżący tydzień zapowiada:

Teatr Letni: Dzisiaj: „Fernanda”; jutro: „Fernanda”; wtorek: „Aida” (występ p. Alicji Spaak, pp. Arambury, Poliego i Jeromina); środa: „Uściskaj-

mysię” i „Niespodzianki rozwodowe”; czwartek: „Fa-woryta” (występ p. Alicji Spaak, oraz pp. Arambury, Poliego i Crottiego); piątek: „Fernanda”; sobota: „Lukrecja Borgja” (występ p. Spaak, pp. Arambury i Jeromina); niedziela: „Przechodzień”, „Pan Benet” i „Warszawa”.

Teatr Nowy: Dzisiaj: „Ali-Baba”; jutro: „Pierścień rodzinny” (występ p. Adolfiny Zimajerowej); wtorek: „W Tatrach”; środa: „Ali-Baba”; czwartek: „Dzwony kornewilskie” (występ p. Adolfiny Zimajerowej); piątek: „Ali-Baba”; sobota: „Nitouche” (występ p. Adolfiny Zimajerowej); niedziela: „Florek” i „Nad Wisłą” (pierwszy raz).

— Przed sezonem.

Towarzystwo muzyczne czyni już przygotowania do zbliżającego się sezonu zimowego.

Jak nas komitet Towarzystwa zawiadamia, z d. 1-ym września rozpoczyna się pod kierunkiem dyrektora i regularnie odbywać się będą w poniedziałki i czwartki, od godz. 6-iej do 8-iej wieczorem, próby chórowe, a od godziny 8-iej do 10-iej próby orkiestrowe.

Członkowie chórów i orkiestry mają wstęp bezpłatny na wszystkie koncerty Towarzystwa.

Zapisy do chórów i orkiestry tak dawnych, jak i nowowstępujących członków, przyjmuje kancelaria Towarzystwa codziennie, w godzinach od 11-iej do 1-iej z południa i wieczorem od 6-iej do 8-iej.

Lekcje bezpłatnego kursu śpiewu rozpoczyna się w d. 3-im września, t. j. we wtorek, pod kierunkiem p. Wł. Wiślickiego.

Dotychczas już na pomienione kursa zapisało się kilkadziesiąt kandydatów obojga płci, a liczba ta prawdopodobnie wzrośnie jeszcze do dnia rozpoczęcia nauki, każdy bowiem zechce korzystać ze sposobności bezpłatnego kształcenia się w śpiewie, tem więcej, że od kandydatów nie są wymagane inne warunki, nad posiadanie głosu i słuch.

Zapisy przyjmowane są codziennie w wymienionych wyżej godzinach.

— Turniej.

Gono artystów malarzy poruszyło myśl urządzenia turnieju średniowiecznego, z którego dochód ma być przeznaczony na powiększenie funduszu budowy gmachu Towarzystwa sztuk pięknych.

Miejszem zabawy byłby zimowy gmach cyrku. Inicjatorzy liczą, iż kosztowniejsze przybory, jak zbroje, rzędy, ubiory i t. p., uda im się wypożyczyć od kolegów monachijskich i wiedeńskich, którzy dość często występują z tego rodzaju malowniczymi zabawami.

Do współudziału w turnieju mają być zaproszeni tutejsi zwolennicy sportu konnego i fechtankowego.

Projekt ma być przedstawiony komitetowi Towarzystwa po ułożeniu szczegółów zabawy.

— Z odpustu.

Wczoraj po południu powróciła z Częstochowy kompanja, bawiąca na ostatnim Jasnogórskim odpuscie Wniebowzięcia N. M. Panny.

Na spotkanie pątników wyszło za miasto bractwo, oraz liczny bardzo poczet znajomych.

Kompanja częstochowska wśród światła jarzących i pieni religijnych od alei Jerozolimskich postępo-

rowanego przez miasto Paryż merem wszystkich gmin francuskich.

Sprzyjające obecnemu rządowi dziennikarstwo podnosi bankiet ów do wysokości faktu epokowego. Zdaniem jego (dziennikarstwa) bankiet ów ma doniosłość niezmierną, oznacza bowiem zbratanie się w duchu i prawdzie prowincji ze stolicą, wymianę wpływów jednej na drugą i wzmocnienie stanowcze fundamentów, na których spoczywa obecny we Francji porządek. No, nie wiem, czy to tak jest. Nie masz wątpliwości, że jest to tyk pod ziobro bulanżyzmowi i sprzymierzonym z nim stronnictwom, ale nie więcej. Fundamenta porządku rzeczy nie wzmacniają się wytwornym obiadem i wyborami winami, ale porządkiem istotnym, brak którego czuć się daje w konstytucji francuskiej, napisanej dla porządku rzeczy innego. Jak długo ta będzie istniała, póty lada co niezadowolnienie sprawdzić może.

W momencie obecnym stojącemu u steru stronnictwo dziwnie sprzyja okoliczności, wśród których rolę nieposłuszną odgrywa powodzenie wystawy, ale o wiele ważniejszą—urodzaj, jakiego we Francji nie pamiętają oddawna. Zrodziło zboże, udało się wino, owoce dopisały, na bydło i owce pomorku nie było, grady szkód nie poczyniły. Wójtowie przeto gmin wiejskich, zaproszeni na bankiet, z zadowoleniem już do Paryża przybyli i w Paryżu wyniesione ze wsi zadowolenie spotęgowali w sobie tak widokiem cudów, o jakich z bajek jeno pojęcie mieli, jako też gościnnością, z jaką się w stolicy spotkali. Jedno oddziało na drugie, ale jedno bez drugiego nie miałoby wielkiego znaczenia. Gdyby po zbiorach pokazało się, że prowincji zagraża

niedostatek, wójtom mniej pięknymi wydalyby się wieże, kopuły i fontanny świetlane, nie bardzoby smakowały spożyte przy jednym z prezydentów stole jadła i napoje i za powrotem na wieś nie byłoby zupełnie pewni dobroci obecnego stanu rzeczy, nie wiedzieliby, czyby nie było dla urodzaju lepiej, gdyby naczelnictwo nad krajem dostało się nie Carnotowi, ale Boulangerowi, albo komu innemu, chociażby Rochefortowi. W momencie tym atoli kontenci są i ukontowanie ich stanowi najważniejszą w ręku obecnego rzeczy porządku atut. Co chłopci francuzi, to nie szwajcarowie, na których przekonania aura wpływu nie wywiera.

A aura nie tylko w ciągu roku urodzajom sprzyjała, ale sprzyjała bankietowi, do którego w dolnej pałacu przemysłowego sali zasiadło około 15,000 osób, pod prezydencją prezydenta rzeczypospolitej. Wójtowie zgromadzili się naprzód w ratuszu, gdzie im ofiarowano przekąskę i zjazd ordynkiem. Predepartamentów poprowadzono ich na obiad. W których ebód ich z ratusza na pola Elizejskie, na których wznosi się pałac przemysłowy, przedstawiał widok ciekawy, luboć nie oryginalny, merowie bowiem powdzwiali surduty miejskie, na nogi zamiast sabotów, powzuwali buty, poprzykrywali głowy kapeluszami i tylko po cerze bronzowiałej i rękach przybiłych poznać można było, że ze wsi od pluga przybywają. Przechodzili wśród ciżby ludu, wydającego okrzyki. Na osmalonych ich obliczach malowało się zadowolenie. Zresztą jedli, pili, po brodach im ciekło i do gardeł się dostawało.

T. T. J.

wala ulicami: Nowym Światem, Krakowskim-Przedmieściem i Podwalem do kościoła św. Ducha, z kąd po wysłuchaniu nieśporów patnicy rozeszli się do domów.

= Towarzystwo farmaceutyczne.

Pierwsze powakacyjne posiedzenie warszawskiego towarzystwa farmaceutycznego, odbyło się pod przewodnictwem p. H. Klawego.

Odczytano na niem zaproszenie i program zjazdu wszystkich towarzystw farmaceutycznych całego państwa, odbyć się mającego w Petersburgu między 4-ym a 11-ym listopada r. b.

Program jest następujący: a) sprawy dotyczące nauki farmacji, w ścisłym słowa tego znaczeniu; b) wykształcenie teoretyczne i praktyczne farmaceutów; c) uregulowanie odpowiedzialności farmaceutów; d) uporządkowanie sprzedaży materiałów aptecznych; e) ustanowienie pewniejszych zasad w sprawie periodycznego wydawania taksy aptekarskiej; f) osadzenie działalności aptek wiejskich, istniejących od r. 1881-go; g) wszelkie kwestje, dotyczące spraw aptekarskich.

Przez czas trwania zjazdu urządzoną zostanie specjalna wystawa farmaceutyczna.

Zawiadomienia o przyjęciu udziału w zjeździe mogą być przesyłane najdalej do d. 27-go października r. b.

Nad paragrafami wymienionego programu wszczęto żywą dyskusję, w której brali udział: pp. Klawe, Bierdumfel, Gessner, Karpiński, Hubert i wielu innych.

Kilku członków towarzystwa uwagi przez wspomnianych pp. farmaceutów wyszczególnione, zbierze w jedną całość i takowe przedstawi na następnym posiedzeniu, które się odbędzie za miesiąc.

Na tem posiedzeniu nastąpi też wybór dwóch członków, którzy zostaną wysłani na zjazd, jako przedstawiciele towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego.

= Loterja fantowa.

O ile pogoda nie stanie na przeszkodzie, loterja fantowa w ogrodzie Krasińskich na dochód instytucji dobroczynnych odbędzie się w przyszłą sobotę. Komitet dokłada wszelkich starań, aby zabawa była jaknajbardziej urozmaiconą.

Liczba zebranych fantów w chwili obecnej przebiega 2,000.

Gospodarzami loterii będą przeważnie członkowie Towarzystwa dobroczynności, z adwokatem Schreyerem na czele.

= Z rynku pieniężnego.

Ostatnie bankructwa, jakie notowano w Warszawie, i ogólny, nader niezdrowy stan interesów, zmuszają banki i bankierów, trudniących się dyskontem weksli, do ostrożności, która jednak nieraz przechodzi w przesadę.

Wstrzeźliwość ta jest niekiedy tak wielką, iż powstrzymuje interesowanych zupełnie od dyskontowania weksli.

Co gorsza, zaprzestanie dyskontowania może wywołać w dzielnicy nalewkowskiej poważne zawiąnięcia.

Stan ten komplikuje się jeszcze brakiem gotówki na rynku naszym, a zbliżający się termin sierpniowy na giełdzie i ostateczny termin placenia akcyzy od cukru zniewala te sfery, które są w posiadaniu gotowizny, do trzymania jej w kasach, a wycofywania z pól, na których jest ona obecnie konieczną.

= Ofiary sportu.

Podczas tegorocznych strzałów do gołębi na polu mokotowskim zabito 1,220 gołębi.

Ogólna liczba dsnych na konkursie strzałów wynosi około 3,500.

Tym sposobem celne strzały stanowią 33%, sumy ogólnej.

= 1444.

W dniu wczorajszym widzieliśmy na mieście dożkę, opatrzoną powyższym numerem.

Widocznie pomimo narzekan automedonów naszych na stagnację spowodowaną konkurencją z tramwajami, nieźle im się dzieje, skoro aż 1444 znajduje na mieście zarobek.

Gdybyż jeszcze jakoś odpowiadała ilości...

= Z żeglugi.

„Krakus”, zapasowy parowiec żeglugi plocko-włocławskiej, od dzisiejszego dnia przeznaczony został do kursowania na świeżo otwartej linii pomiędzy Warszawą a Wyszogrodem.

Statek ten będzie wyruszał z Warszawy trzy razy tygodniowo o godz. 4 minut 30 rano w środy, piątki i niedziele. Powracać zaś ma w poniedziałki, czwartki i soboty wychodząc z Wyszogrodu o godz. 4 rano.

Parostatki osobowe w skutek malej wody a licznych mielizn opóźniają się z przybyciem do Warszawy.

Jeżeli pogoda posłuży dzisiaj parostatki krążyć będą na Saską Kępe.

= Tramwaje... ażurowe.

Rzecz się dzieje w tramwaju zimowym na linii Muranów—Kolej wiedeńskiej.

— Panie konduktorze, tu nam na nos kapie.

— A no, bo deszcz pada.

— Ze pada, to wiem, bom się przed nim schował do tramwaju, lecz dlaczego przecieka do wnętrza wagonu?

— To ogłoszenia... wbijają gwoździe, później wyjmują je wraz z ogłoszeniem, ale dziura pozostaje dziurą.

— Ale coż publiczność obchodzić mogą wasze dziury i ogłoszenia?

— Nie wiem, proszę pana—odpowiada konduktor filozoficznie.

I my nie wiemy...

= Kradzieże.

Zamieszkałej przy ulicy Nowogrodzkiej pod nrem 18-ym, p. Walerji Markowskiej skradziono w kościele św. Krzyża złoty zegarek wartości 40 rs. — Z otworzonego wytrychem poddasza w domu pod nrem 4-ym przy ulicy Granicznej Froimowi Wachmanowi skradziono dziecinna garderobę, bieliznę, rądlę modzień i inne przedmioty wartości 100 rs. — Zamieszkałemu za rogatką jerozolimską pod nrem 5133-im Lucjanowi Minichowskiemu, z mieszkania otworzonego wytrychem, skradziono zegarek złoty damski z takąż dewizką, oraz dwa pierścionki wartości 50 rs. — Z otwartego mieszkania przy ulicy Krochmalnej pod nrem 47-ym, żonie szewca, Magdalenie Kosowiakowej skradziono 7 par bucików wartości 28 rs. — Z otworzonego wytrychem mieszkania Julji Ladowskiej przy ulicy Wroniej pod nrem 38-ym, niewiadomo kto skradł garderobę wartości kilkudziesięciu rubli. — Ze stajni w domu pod nrem 61-ym przy ulicy Żelaznej Anastazji Grabowskiej skradziono chomonto, lejce i firuch skórzany wartości 45 rs. — Zamieszkałej na Nowolipkach pod nrem 92-im, Annie Rawskiej, w przejściu przez Nowolipki dr Nalewek wyciągnięte z kieszeni portmonetkę z 44 rs. — Zamieszkałej przy ulicy Nowomiejskiej pod nrem 16-ym, Antoninie Murawskiej na rynku Starego-Miasta wyciągnięte z kieszeni portmonetkę z 28 rs. — Stanisławowi Grabowskiemu skradziono dowód towarzystwa wzajemnego kredytu na 175 rs. — Mieszkańcowi Plocka Konopskiemu skradziono list zastawny Towarzystwa kredytowego ziemskiego serji I-iej na rs. 100, nr. 187010 z jednym kuponem, list zastawny Towarzystwa kredytowego m. Plocka na rs. 100 nr 08185 z kuponami. — Właścicielowi sklepu kolonialnego, p. Wincetemu Piskiewiczowi skradziono w cukierni Clotina na Krakowskim-Przedmieściu laskę, wartości 15 rs. — Włocianinowi wsi Michałowi, gm. Jabłonna, Andrzejowi Blumowi w Zajeżdżu Plockim na Podwalu, skradziono konia z zaprzęgiem wartości 180 rs. — Z poddasza domu pod nrem 34-ym przy ulicy Hożej Oktawjuszu w Łucyńskiemu skradziono firanki wartości 80 rs. a Kamiliemu bieliznę wartości 20 rs. — Z ogrodu przy ulicy Żytniej pod nrem 16-ym, Fryderykowi Limenszowskiemu skradziono 28 doniczek kwiatów wartości 50 rs. — Zamieszkałemu przy ulicy Grzybowskiej pod nrem 20-ym, Joskowi Edmojsnowi, służącemu Blima Winzelter skradziono różne przedmioty wartości 20 rs., zbiegła.

= Kradzież katarynki.

Niejak Jan Borzecki, zamieszkały przy ulicy Wolskiej pod nrem 40-ym, wydzierżawiający różnym indywiduom katarynki, wypożyczył jedną z nich niejakiemu Janowi Zalewskiemu, mieszkańcowi Szmulowizny.

Zalewski, wyszedłszy na miasto w celu dawania „koncertów” ulicznych, więcej nie wrócił i pomimo poszukiwań, na ślad jego nie natrafiono.

Poszkodowany oblicza stratę na 150 rs.

= Do odebrania.

W kancelarii wydziału śledczego znajdują się odebrane od osób podejrzanych następujące przedmioty: dwie łyżki stołowe platerowane, dwie łyżki srebrne, dwa widelce i trzy noże z cyframi C. P., dwie łyżeczki do herbaty z cyfrą D., dwa kufasy płócienne, koszula damska, trzy powłoczki, fartuchy, spodnie, chustki, poduszka, cerata i wycsy.

Przedmioty powyższe za udowodnieniem można odebrać w wydziale śledczym.

= Drobný pożar.

Wczoraj o godzinie 9-iej zrana, w piekarni Oswada Szylinga, przy ulicy Czerniakowskiej pod nrem 24-ym wybuchł pożar. Ogień bez wzywania straży ogniowej ugasili domownicy.

Straty nieznaczne.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Od wtorku do d. 1-go września trwać będą egzamina wstępne w szkole technicznej w Chelmie.

— Do wtorku składać można podania o przyjęcie do klasy 1-iej szkoły realnej w Łowiczu. Egzamina wstępne zaczyna się d. 28-go b. m.

Z teatru i teatrzyku.

„Nitouche.”

(b. z.) W niebardzo starej kronice Małego teatru zapisana się wczoraj świetna karta.

Inaczej mówiąc: Zimajerowa grała wczoraj „Nitouche”.

Wśród miernoty artystycznej naszego czasu chwile użycia, jakie nam dała w tej roli goszcząca obecnie w Warszawie *diva*, pozostaną niezapomniane. Jej Nitouche jest może nie dość wycieniowaną i nie dość zaokrągloną w części recytowanej, jakkolwiek i tu co chwila rzucają się w oczy najczystsze brylanciki tęczowego dowcipu, ale z chwilą gdy Nitouche zrywa z prozą i zaczyna się pieścić kupletem, artystka staje od razu na wysokości inwencji, temperamentu i humoru, do której umizgają się am-

bitne suberetki operetkowe całego świata, ale której nie zdobywają prawie nigdy, jeżeli ich natura nie urodzi z taką jakąś głową dziwaczną, pełną genialnych psot i grymasów, gotową do sparodjowania każdego gestu i afektu ludzkiego, jak u Zimajerowej.

W ten sposób intuicyjno-satyryczny, porywający realizmem obserwacji a równocześnie i wdziakiem nieokiełznanej, humorystycznej fantazji, tworzyła Józefina Gallmayer, tworzy dzisiaj Judic.

Zdaje się, że „Nitouche” jest dzisiaj ostatnim wyrazem sztuki pani Zimajerowej; ponieważ większa część wartości tej gry tkwi w dowcipnie rzeźbionych arabeskach kupletu, trudno ją nawet scharakteryzować dla użytku tych, którzy tego bogactwa werwy, tej pieniącej się, jak czara wina szampańskiego, fantazji, tego turnieju brawury scenicznej nie widzieli. Potrzeba tym wrażeniom się poddać, ich barwą i wesołością się rozpromienić, pogodną parodią życia, jaką daje artystka, rozbroić. Humor pani Zimajerowej, dlatego właśnie, że niema w sobie nic ze zdawkowej, teatralnej banalności, oddziaływa elektryzująco na słuchacza.

To też publiczność, wypełniająca wczoraj po brzegi teatr Nowy, żyła ciągle prawie uniesieniem, które dawało sobie folę frenetycznymi oklaskami po każdym kupiecie, a wyraziło się istną burzą po nieprównanie odśpiewanym ducie kocim (z p. Rapackim synem).

Ten duet koci Varneya, autora „Muszkietarów”, nie zbyt może wytworny w swej robocie, ale w każdym razie niekontrastujący zbyt szorstko z dosyć tuzinkową muzyką Hervego, jest sam w sobie prawdziwym *chef d'oeuvre* w interpretacji artystki i sam jeden odrodzonej „Nitouche” zapewni długie dni błogiego dla kasy żywota.

Napomknęliśmy o odrodzeniu „Nitouche” nie bez celu. Tem słowem pragnęliśmy naznaczyć, jak wiele stworzyć może z niczego sumienna zabiegliwość reżyserska. Widzieliśmy przypadkiem tę samą „Nitouche” przed dwoma miesiącami.

Ślad krótkiej pracy pana Sliwińskiego narzucił się już we wszystkim: w układzie scenicznym, w przystroju dekoracyjnym, w poskromieniu prowincjonalnej szarzy, a zwłaszcza w nadaniu kulejącemu pierwej zawsze djalogowi nieposzlakowanej płynności.

Wczorajsze przedstawienie „Nitouche” mogło w całości zaspokoić wybredniejsze nawet wymagania, aniżeli te, które się do teatru Nowego ze sobą wnoszą zwykło.

*

„Hulaj dusza.”

(R.) Bogata w treść fantastyczną legenda o mistrzu Twardowskim posłużyła p. Walewskiemu za temat do sztuki scenicznej p. t. „Hulaj dusza”, którą wczoraj wystawiło w Wodewilu towarzystwo poznańskie.

W samej rzeczy miano sztuki scenicznej najbardziej się nadaje do określenia utworu p. Walewskiego.

Jakkolwiek autor pragnął zaokrąglić całość, nadając przygodom Twardowskiego formę majaczeń sennych, widzianych przez młodego rycerza, uspio-nego pod wpływem ziół czarownych, „Hulaj dusza” całością jednolitą nie jest: to szereg luźnych odsłon, w których widz znajduje i trochę dramatu i nieco melodramatu i sporo humoru, jak np. w odsłonie, przedstawiającej laboratorium mistrza czarnoksiężnika.

Zresztą „Hulaj dusza” należy do rzędu t. zw. *féeries*, w których słowa są raczej kanwą, na której dzierżga mniej lub więcej pomysłowa ręka muzyka, dekorator, baletmistrz i elektrotechnika. Rodzaj to, ze względu na trudności techniczne, do wystawienia niezmiernie trudny, może jednak liczyć na trwałe powodzenie, jeżeli kierownicy teatru nie żalują zachodu i kosztów.

Przyznać też należy dyrekcji Wodewilu, iż zrobiła wszystko, aby sztuce zapewnić sukces zupełny. Przed widzami przesuwają się przez kilka godzin, jak w kalejdoskopie, obrazy barwne, bardzo dobrze uscenizowane.

Jeżeli dodamy do tego udatne dekoracje, bogate kostjomy, wcale ładną muzykę Urbanka, masę elektryczności, moc tańców, wykonywanych z werwą niepospolitą, otrzymamy całość tak świetną, jakiej dawno na scenie ogródkowej widzieć nam się nie zdarzyło.

Tak całość, jak i pojedyncze postacie czynią z „Hulaj duszy” widowisko, które na nazwę „złotej żyły” bezwzględnie zasługuje.

Panowie bowiem Zawadzki, jako Twardowski, Trapszo, doskonały mistrza pacholek, wreszcie Wojdałowicz w roli błazna, stworzyli postacie, które na trwałą sympatię publiczności ogródkowej rachować mogą.

☞ Dnia 20 sierpnia, w kościele św. Aleksandra Jks. Zygmunt Łubieński w obecności ks. kanonika Rogowskiego i ks. Tarnowskiego, pobłogosławił związek małżeński p. Konstancji Korwin-Piotrowskiej, córki Marszałka Łuckiego Wincentego i Józefa z Karskich Korwin-Piotrowskich z p. Ludwikiem Łubieńskim, synem s. p. Artura i Ludwiki z Kossowskich Łubieńskich.

Szczęście Boże młodej i dobranej parze. 2800

NEKROLOGJA.

BOLESŁAW Hr. SKARBK,

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zmarł w dniu 22-im sierpnia r. b. w majątku Wola Drzagowa. Pozostała wdowa i dzieci zapraszają przyjaciół i znajomych na eksportację do kościoła w Bontkowie w dniu 25-ym sierpnia r. b., oraz na wyprowadzenie zwłok w dniu następnym z tegoż kościoła na cmentarz miejscowy. —1026—

Ś. p. Wandzia Hoffmann,

córka Aleksandra i Ludwiki z Polzeniusów małżonków Hoffmann, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła w d. 23 sierpnia 1889 r., przeżywszy lat 8 miesięcy 6. W głębokim smutku pozostali rodzice wraz z rodzeństwem zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 26-ym sierpnia, o godzinie 5-iej po południu z kaplicy ewangelickiej przy ulicy Mylniej na cmentarz tegoż wyznania. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —2806—

+ Dnia 27-go sierpnia r. b., to jest we wtorek, jako w rocznicę śmierci ś. p. Błażeja Kreczyńskiego, odprawione będzie żałobne nabożeństwo w kościele św. Jana o godzinie 10-iej zrana, na które pozostała rodzina zaprasza przyjaciół i znajomych.

Jenocześnie także nabożeństwa zostaną odprawione w m. Krakowie i Lipnie. —2788—

+ Wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę

Ś. p. Janowi Klimek,

a mianowicie szanownemu duchowieństwu, krewnym, liczny znajomym i pracownikom, którzy na własnych barkach ponieśli drogę zwłoki do grobu, zasyłamy serdeczne podziękowanie

Córki i brat.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego.”

Petersburg 24-go sierpnia. (Tel. Aj. półn.) — Zarządzający bankami szlacheckim i włościańskim Kartawcew z powodu słabości zdrowia został uwolniony od służby. Towarzysz jego hr. Goleniszczew-Kutuzow został mianowany pełniącym obowiązki zarządzającego rzeczonymi bankami.

Petersburg 24-go sierpnia. (Tel. Aj. półn.) — Opublikowane zostało postanowienie o wprowadzeniu przy instytucie patriotycznym specjalnego kursu pedagogicznego do przygotowywania nauczycielek.

Wiedeń 24-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Cesarz przyjmował na posłuchaniu osobnym przybyłego tu księcia siamskiego, Sai-Sanit-Wongse.

Wiedeń 24-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Prezes ministrów węgierskich, Tisza, wyjechał wczoraj wieczorem po audjencji u cesarza do Ostendy.

Wiedeń 24-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Hr. Kalnoky miał dzisiaj długie posłuchanie u szacha perskiego. Wieczorem odbył się w paradnych apartamentach zamku cesarskiego obiad galowy.

Wiedeń 24-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Sejmy czeski i galicyjski zbiorą się pomiędzy d. 5-m a 10-ym października. Młodoczeskie stronnictwo ma wnieść adres, w którym domagać się będzie przyrzeczonego w pamiętnej mowie tronowej równouprawnienia.

Budapeszt 24-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Na jutro zapowiedziano tu szereg bankietów, pochodów z pochodniami i innych festynów z powodu urodzin Koszuta. Jest to właściwie manifestacja przeciw Tiszy, urządzona przez stronnictwa skrajne.

Berlin 24-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Post zauważyła wobec doniesienia Timesa, jakoby deputacja chrześcijan kretańskich zamierzała upraszać cesarza Wilhelma podczas pobytu jego w Atenach o pomoc i opiekę, że deputacja zwróciłaby się w każdym razie pod fałszywym adresem, ponieważ

cesarz żadnych obowiązków opieki w obrębie państwa ottomańskiego na siebie przyjmować nie może. (Aj. półn.)

Berlin 24-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Z Zanzibaru telegrafują: Kapitan Wissman udał się z Dar-es-Salaam do Bagamoyo i pobił kilkakrotnie nieprzyjaciela nad Kingami. Busziri znajduje się w Usugara. (Aj. półn.)

Monastyr (w Westfalji) 24-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Cesarstwo niemieckie przybyli tu dzisiaj przed południem. Po paradzie wojskowej odbyło się wielkie przyjęcie w zamku, po południu obiad galowy a wieczorem hal. Miasto illuminowane. Pochód z pochodniami wypadł świetnie. O godzinie 11½ przed północą cesarstwo wyjechało do Berlina, dokąd przybędą jutro, o godzinie 8-iej zrana. (Aj. półn.)

Paryż 24-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Na zebraniu ministrów, obecnych w Paryżu, postanowiono zebrać się we środę w Fontainebleau, gdzie bawi obecnie Carnot, na naradę. Prawdopodobnie oznaczonym będzie na niej termin wyborów powszechnych do izby. (Aj. półn.)

Rzym 24-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Wczoraj w Lecce (Apulia) w obecności króla Humberta i następcy tronu nastąpiło odsłonięcie pomnika Wiktora Emanuela. Entuzjazm bez granic.

Rzym 24-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Włoska inżynierja wojskowa czyni próby w Alpach z przenośnymi kolejami.

Londyn 24-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Standard donosi z Konstantynopola: Ponieważ sułtan odrzucił żądania kretańczyków, wojska tureckie na Krecie przygotowują się do akcji. (Aj. półn.)

Londyn 24-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Zmowa robotników w dokach, położonych we wschodniej dzielnicy Londynu, zatamowała wszelki przewóz towarów. Strajkujący urządzają codzienne komunikacje, które dotąd nie doprowadziły do wykroczeń. Władze poczyniły rozległe zarządzenia, celem utrzymania porządku. (Aj. półn.)

Konstantynopol 24-go sierpnia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Sułtan odrzucił podobno żądania kretańczyków, przesłane mu w memoriale przez Szakira baszę. Odrzuceniu temu wszakże przypisują tylko wartość komedji.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 24-go sierpnia. (Telegram prywatny Kurj. Warsz.) — W usposobieniu mocnem podjęto czynności na dzisiejszym zebraniu giełdowym. Pomyślnie zaś wiadomości z rynku paryskiego pozwalały się spodziewać rozwoju tendencji w tym samym kierunku. Tymczasem depesze wiedeńskie, donoszące o utrudnionem zdobywaniu gotówki i o możliwym podniesieniu stopy procentowej banku państwa popsuly szyki partji zwykłej. Co się tyczy rynku waluty ruskiej, to ze względu na skupiającą się uwagę i działalność na polu akcji kolejowych i przemysłowych, znajduje się on w zupełnem zaniebanu i dla tego realizacja bez żadnych wpływów politycznych zdołała wywołać poważną niżkę. Ruble w tranzakcjach natychmiastowych straciły 75 fen., a na dostawę 50 fenigów. Z weksli krótkoterminowa Warszawa ma do zaznaczenia stratę 40 fen., krótki Petersburg 30 fen.; a długi 50 fen. Z papierów listy ziemskie zyskały 10 kop. w zlocie. Pożyczki wschodnie III ser. doznały straty 40 kop. Natomiast pożyczki premjowe z 1866 roku zdrożały, a 4½% listy zastawne ruskie 4% konsola z 1880-go r. i 6% renta z 1883 roku utrzymały poziom dnia wczorajszego. Kupony celne dzięki zakupowi, pochodzącemu z południowej Rosji, trzymają się w cenie. Z powodu niepomyślnych wieści z Wiednia kredytówki straciły 3½%. Żyto w tranzakcjach natychmiastowych zyskało jedną markę, a na dostawę 75 fen.

Berlin 24-go sierpnia (notowanie urzędowe giełdy).

Bil. ban. rus. w tr. nat.	211 75	Akceje d. ż. war.-wied.	—
Weksle na Warszawę	210 70	Akceje kredytowe	163,40
Weks. na Petersb. krót.	210,50	Weksle na Lon. kr.	20,45 ^s
Weks. na Petersb. dług.	207,50	— — — — —	20,31 ^s
Bil. ban. rusk. na dost.	211,75	Żyto w tow. gotow.	161.—
Wschodnia pożycz. II em.	64 80	Żyto na wiosnę	164.—
Listy zast. serji I-iej	63 80		

Kursa z dnia 23-go sierpnia 212,50 212,10 211 30, 208.— 212,25, 65,20, 63,70, 164.—, 160.—, 163,25.

Petersburg 24-go sierpnia. — Weksle na Londyn 95,65. Pożyczka premjowa I-iej emisji 263.—. Pożyczka premjowa II-iej emisji 243,75. Półimperjały 7,64.

SPRAWOZDANIA Z TARGÓW.

Cukier. Na skutek wciąż dochodzących niekorzystnych wiadomości z rynków Cesarstwa a po szczególe z Kijowa o położeniu rynku cukrowego i o ciągłej obniżce cen za cukier w towarze gotowym na terminy, jako też z powodu bardzo ograniczonych tranzakcyj, rynek nasz cukrowy zdradza usposobienie niżkowe. Cierpi na tem najbardziej mączka, o utrzymaniu cen, której wobec szybko zbliżającej się nowej kampanji i mowy być nie może, a cierpi tembardziej, że pojawiła się silna konkurencja w postaci kryształu, pierwotnie przeznaczanego na eksport. W ogóle wszystkie gatunki cukru straciły na cenie, a więc rafinada 2½, kostki 5, a mączka 7½ kop. na kamieniu. Konsumcja miejscowa, prowincjonalna i zapotrzebowania do Rosji są ograniczone do minimum, co bezwarunkowo wywoła dalszą obniżkę. Ceny w detalu: Hormonów rs. 3,42½, Michałów, Czersk, Józefów, Konstancja, Saniki, Leonów, Łyszkowice rs. 3,30, wszystkie ruskie marki, jako to: Walentynów, Ostrowy, Czersk i Michałów ruski rs. 3,27½. Kostki rs. 3,37½ do 3,4½ w miarę gatunku. Mączka rs. 2,90 do 2,92½ za kamień 24-funtowy.

Okowita (sprawozdanie tygodniowe). Przebieg czynności na rynku warszawskim w bieżącym tygodniu był mocny. Dowozy były bardzo nieznaczne i nie odpowiadały zapotrzebowaniu miejscowemu, skutkiem czego tendencja była włądą zwykłą, płacono w końcu za małe partje po rs. 2,76 za garaniec, czyli rs. 8,47^s za wiadro. —Przywóz surowego towaru na rynek hamburski ustał prawie zupełnie, podczas gdy fabrykanci znowu są zajęci bardzo i również nie brak zleceń na wywóz do Hiszpanji na bliskie terminy. Z tych powodów towar dla terminów owych jest poszukiwany, a ceny doznały wzrostu ki blisko pół marki. Na zimowe i wiosenne terminy usposobienie jest ospałe, z którego to powodu ceny z trudnością utrzymały się na zeszłotygodniowym poziomie. Ostatnie notowania były: na sierpień-wrzesień 23½, na wrzesień-październik 23½, na październik-listopad 24, na listopad-grudzień 23 na grudzień-styczeń 23, na kwiecień-maj 22½.

Zboże. Paryż 22-go sierpnia. — Na odbywającym się tu zjeździe młynarzy, ustanowiono następujące cyfry zbiorów pszenicy i żyta w roku 1889. Pszenica obiano 6,989,888 hektolitrow, a w roku poprzednim 7,055,161 hektolitrow, zebrano zaś 113,926,186 hektolitrow, a w roku poprzednim 96,430,002 hektolitrow. Żyta zasiano na 1,624,355 hektarów, podczas gdy w roku zeszłym pod żyto uprawiono 1,614,685 hektarów, a zebrano 24,893,885 hektolitrow, a w roku zeszłym 21,895,562 hektolitrow.

Gdańsk 22-go sierpnia. — Pszenica krajowa w lepszym popycie przy cenach niezmiennych. Towar transytowy w słabem usposobieniu. Płacono za polską transito dobrze psrą 126 funt. 135 mar., psrą 130 funt. 139 mar. 131 funt. 141 mar., wysoko-psrą 125 funt. 135 marek, wysoko-psrą 128/9 funt. 133 marek, wysoko-psrą szklistą 129 f. 143 m., za ruską transito szklistą lekko obciążoną 127/8 f. 136 m., białą 127 do 128 f. 140 m., wybitnie czerwoną 134 i 135 f. 139 mar., 135/6 f. 141 m. Gierka 122 funt. 122 mar. za tonnę. Terminy: wrzesień-październik 135 mar. płacono, na październik-listopad 136½ m. w żądaniu, 136 m. w placeniu, na listopad-grudzień 137½ m. w żądaniu, 137 m. w placeniu, na kwiecień-maj 142½ m. w żądaniu 142 m. w placeniu. Cena regulacyjna transytowej 133 mar. Żyto krajowe bez zmiany, transytowe cokolwiek mocniej. Płacono za ruskie transito 124/5 f. 95 mar., 126/7 f. 93 mar., 123/4 f. 92 mar. Wszystko za 120 f. tonnę. Terminy: wrzesień-październik dolno-polskie 97½ m. w placeniu, transytowe 97½ mar. w żądaniu 97 m. w placeniu, na październik-listopad 98½ m. w żądaniu, 98 m. w placeniu, na listopad-grudzień 99½ m. w żądaniu, 99 m. w placeniu, na kwiecień-maj 103½ m. w żądaniu 103 m. w placeniu. Cena regulacyjna dolno-polskiego 96 mar., transytowego 94 m. Jęczmień słabiej, targowano ruski transito 108 f. 90 m., lepszy 105 f. 94 mar. z tonnę. Owies krajowy 145 m. za tonnę płacono. Kukurydza ruska transito 92 m. za tonnę targowano. Rzepak ruski transito 270 m. z tonnę płacono. Linianka ruska transito wysoko dobra 202 m., 206 m. za tonnę. Otręwano. Rzepnica ruska transito 130 m. za tonnę płacono. By pszenne na wywóz morzem grube 3,90 m., średnie 3,77½ m., miakie 3,80 m. za 50 kilogr. targowano. Spirytus w towarze gotowym nie podlegający cłu 54¼ m. w placeniu, podlegający cłu 35 mar. w placeniu, na październik-maj 32½ m. w placeniu. Kurs w Gdańsku 213,85 marek za 100 rubli.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— Pani Zgierczyńskiej. — W Zakopanem.
— Prenumeratorowi z ulicy Wilczej. — Z przykrością nie możemy przyswoić sobie pańskiego „pouczenia”, gdyż w wypadkach o które idzie, używa się stale formy „in contumaciam”, jako terminu prawdziwego, nie ulegającego przypadkowi panu wedle chwilowej potrzeby. W każdym razie radzimy panu być mniej skorym do „pouczania” ludzi, którzy go nie potrzebują. Również bezpodstawną jest uwaga o niewłaściwości wyrażenia „paniczny strach”. Wyraz „paniczny” nie ma najmniejszego związku z pojęciem zbiorowości, która uwydatnia się w takich wyrazach jak „pancermanizm” i t. p. Paniczny strach jest spuścizną po mitologii greckiej, a mianowicie po bożku leśnym „Pan”, który, jak wszystkie bóstwa leśne, w ciemnym demonem grozy i szczył trwogę najwyższą w Grecji i oznacza u nas spotęgowanie grozy zarówno u jednostki, jak i u większych mas i w odnośnym miejscu było też najwłaściwiej użytem. W każdym razie radzimy panu w przyszłych jego odezwach do nas wyrażać się mniej ex cathedra.
— Panu Ludwikowi K., stalemu prenumeratorowi, jakie tylko premjówki sz. panu idzie? Wszystkie losowania, jakie tylko w r. b. odbyły się, zostały w łamach pisma naszego zamieszczone.
— I oecie-amatorowi. — Autorowi z góry możemy przepowiedzieć, że jego wynurzenia serdeczne „Do...” nie zrobią na jego ubóstwiej żadnego wrażenia. Nas bo nie wzruszyły zupełnie.
— Panu Józefowi Mosz. — Nadesłanej nam humoresce p. t. „Dodatek p-ranny” brak zupełnie obrobienia literackiego. A jednak pomysł, wyzyskany należycie, mógł posłużyć do stworzenia rzeczy istotnie zabawnej.
— Pani M. Z. — Ponieważ dodatek jest bezpłatny, prenumerata miesięczna nie istnieje, jest tylko kwartalna.
— Stalemu prenumeratorowi. — Do Meranu jedyna droga prowadzi na Wiedeń. Co do innych pytań, jako zbyt specjalnych, zechce się sz. pan zwrócić do zarządów koleji.

N A D E S Ł A N E.

O postępie w fabrycznym przemysle krajowym.

ANTONI STEPKOWSKI. *)

(Cukrownie i Hamernia).

W chwili, gdy rozpoczynaliśmy gromadzić materiały do „Albumu Przemysłowców Polskich”, reprezentant tej firmy żył jeszcze i nieustrudzony długoletnią pracą, kierował osobiście rozlicznymi przedsiębiorstwami swemi.

Dziś — pomimo że ś. p. Antoni Stepkowski już nie żyje, zamieszczamy w tej pamiątkowej książce jego działalność osobistą. Nie piszemy tu bowiem nekrologu zmarłego człowieka, lecz kreślimy dzieje trzydziestokilkuletniej działalności rzutkiego przemysłowca i popularnego w całym kraju kupca, tem właściwiej, że działalność ta dziś jeszcze trwa i bieżą, od siły tego rozpędu, jaki on za życia jej nadał.

Pominiemy tu najpierwsze lata czynności Antoniego Stepkowskiego, po części samoistnej, po części współkolej podobno; był to bowiem pierwszy występ człowieka bardzo młodego jeszcze, który dopiero szukał dla siebie odpowiedniego pola a raczej trwałej podstawy, na której by mógł oprzeć przyszłą, rozległą działalność swoją.

Podstawę taką zyskał Stepkowski, jako kupiec, otworzywszy, przed 30-tu z górą laty, „Handel win i korzeni”, z początku skromny i ciasny, bez restauracji i oddzielnego sklepu.

Handel ten, objęty po Kremy'm, mieścił się w drobnej części tegoż samego obszernego i okazałego lokalu, jaki dziś jego zakład w domu własnym zajmuje.

Wkrótce potem, bo już w r. 1861-ym, podczas zjazdu „Towarzystwa rolniczego” w Warszawie, „Handel” ten już wówczas rozszerzony znacznie, rosnący szybko w renomę, stał się nagle, w przeciągu jednej doby prawie, ulubieńcem całego zamożniejszego obywatelstwa wiejskiego, a jednocześnie najmodniejszym zakładem gastronomicznym w Warszawie.

Jedną szczęśliwą myśl a raczej moment serdecznego natchnienia, by ugościć bezinteresownie liczne grono rolników w chwili, gdy nigdzie indziej posiłku, za pieniądze nawet, dostać by nie mogli, zdobyły młodemu kupcowi taką sympatię powszechną.

Tę sympatię i rozgłos z niej płynący, Stepkowski umiał już odąd utrzymać stale. Zakład jego popierany przez wszystkie sfery publiczności zamożniejszej, w Warszawie i w kraju, zdobywał ciągle środki do wzbogacania swoich zasobów, zarówno w piwnicy jak w sklepie i niebawem też stał się najbogatszym i najrozsławniejszym u nas tego rodzaju zakładem.

Wiadomo, że każde wyjątkowe a trwałe powodzenie jakiegobądź przedsiębiorstwa w każdym wielkiem mieście, wytwarza majątek wkrótce. Sprawdziło się to i na Stepkowskim, który jednak dorobiwszy się kapitału, nie wycofał go z ruchu i nie dał mu leżeć bezczynnie.

Rzutki i przedsiębiorczy, w sile wieku jeszcze, zapragnął on rozszerzyć działalność swoją, przenosząc część jej przeważną na inne, obszerniejsze pole.

Nie przestając być kupcem, postanowił zostać przemysłowcem także.

Jakoż, kilkanaście lat temu, t. j. w r. 1876 ym, kupił do spółki z nieboszczykiem Edwardem Luksemburgiem, dwie fabryki cukru: „Młynów” w powiecie łęczyckim i „Olimpię” w kaliskim.

Obiedwie te fabryki, w chwili ich nabycia, nie miały znacznej wartości. Zaniebane, pozbawione maszyn i przyrządów nowego wynalazku i w ogóle prowadzone sposobem pierwotnym, bez ulepszeń żadnych, nie mogły oczywiście ani rozszerzać zakresu swojej działalności, ani też okolicznym plantatorom buraków zapewnić zbytu ich produkcji. Nie zatrudniały też i robotników wielu.

Od chwili jednak gdy współwłaścicielem ich stał się Stepkowski, wszystko się tam zmieniło; wszystko zaważyło życiem i ruchem.

Niezależnie od zmian i amelioracji zaprowadzonych w samych fabrykach, które postawiono na odpowiedniej do wymagań nowoczesnych stopie, zajęto się wytworzeniem łatwiejszej z niemi komuni-

kacji. W tym celu, bez względu na znaczne koszty i trudy, porobiono gościńce bite, czyli tak zwane szosy, lub też wybrukowano drogi, łączące obiedwie fabryki z wszystkimi główniejszymi traktami w okolicy.

Rozumie się, że z takich dogodnych arterij komunikacyjnych, skórzystały nietylko fabryki przez ułatwienie plantatorom dostawy buraków. Drogi te, otwarte dla wszystkich, stały się prawdziwym dobrodziejstwem dla okolicznych obywateli i włościan, których powozy i furmanki, musiały przedtem, często utykać w błocie lub rozbijać się po wybojach — pomijając już tę okoliczność ważną, iż budowa tych dróg dawała przez czas jakiś, zarobek stałym ubogim robotnikom miejscowym.

Dzięki takiej, energicznej i płodnej działalności, której inicjatorem głównym był Antoni Stepkowski, obiedwie te cukrownie: Młynów i Olimpię, niedługo zaniedbane i bezczynne prawie, dziś należą do pierwszorzędných fabryk w Królestwie.

W pracy około podniesienia ich, nie zdołały powstrzymać Stepkowskiego przeciwności żadne; nawet znaczne straty, wynikłe z długoletniego u nas w ostatnich czasach w interesie cukrowym zastoju.

Przetrwiał on wszystko i tylko zgon przedwczesny pozbawił go pociechy zbierania owoców tyloletniej wytrwałości i trudu.

Obecnie bowiem już obiedwie fabryki podniosły się z czasowego zastoju i produkują swoją przynosząc zysk czysty. W skutek zaś rozwiązania kontraktu spółki już po śmierci obydwóch współników (Edward Luksemburg zmarł w zeszłym roku) dziś „dom handlowy” pod firmą Antoni Stepkowski stał się ich właścicielem wyłącznym.

Jednakże Stepkowski, jako przemysłowiec fabryczny, nie na tem tylko polu ograniczył pożyteczną działalność swoją.

Najpierw bowiem brał czynny a nawet, rzecby można, przeważny udział w prowadzeniu hamerni między w Koniecpolu (gub. piotrkowska, pow. radomski), której właścicielem, do spółki z hr. Rodrygiem Potockim, był ojciec Antoniego, Wojciech Stepkowski; następnie zaś, gdy brat jego, a drugi syn Wojciecha, Edmund, nabył hamernię między w Osinach (pod Łowiczem), Antoni Stepkowski przystąpił z nim do spółki, a zarazem objął główną reprezentację tej fabryki, tak samo, jak koniecpolskiej, na Królestwo i na Cesarstwo — i pełnił te możne obowiązki z korzyścią dla obu hamerni, aż do końca, to jest dopóki obiedwie nie zostały sprzedane.

Oprócz tego nieboszczyk był współwłaścicielem kopalni węgla kamiennego w Czeladzi (pod Sosnowcem) i fabryki aparatów gorzelniczych w Łodzi — a nadto jeszcze należał do spółki własności pewnej fabryki brązowniczej w Warszawie.

Wreszcie też do tego obszernego cykła działalności Ant. Stepkowskiego dodać jeszcze należy, iż jako właściciel wsi Biernik, prowadził tam gospodarstwo postępowe i zadrzewił w tym majątku znaczny obszar lasu, przedtem wytrzebieonego zupełnie.

Należy tu zwrócić uwagę, iż u nas przemysł fabryczny hamerniany, leżał ciągle odłogiem; żaden z prywatnych przedsiębiorców nie chciał weń wkładać kapitału i tylko niedługo b. Bank polski pozakładał był raczej sposobem próby i zachęty, hamernie w Koniecpolu i Osinach, które następnie, upadłe już prawie, odrodziły się dopiero i zakwitły pod reprezentacją Ant. Stepkowskiego, dzięki jego obszer- nym stosunkom handlowym.

Wpłynęło to niemało na zwiększenie pola pracy dla rąk roboczych, a co ważniejsze, na zmniejszenie wywozu kapitałów za granicę. Zkąd poprzednio, dla braku hamerni w kraju, sprowadzać musieliśmy gotowe już wszystkie aparaty i wyroby miedziane.

Ale pomimo zajęcia i trudu około tylu przedsiębiorstw przemysłowych, Antoni Stepkowski nie zaniedbał ani na chwilę swojego zakładu w Warszawie. Owszem, z każdym rokiem, z każdą nieomal chwilą, starał się ulepszać go i podnosić. A i na tem polu, energiczny ten przewodnik położył zasług nie mało.

Nie mówiąc już o tem, że aby w Warszawie, zwłaszcza w ciągu ostatnich lat kilkunastu, nad którymi zapanował ogólny zastój ekonomiczny, prowadzić i utrzymywać ciągle na wysokiej stopie, najpierwszy zakład gastronomiczny, w którym, począwszy od towarów kolonialnych, win i napojów wszelkich, aż do delikatesów i nowalij, wszystko znajdować się musi zawsze, w wyborowym gatunku, potrzeba na to i trudu i ryzyka wiele — ileż to miast prowincjonalnych na całej kraju przestrzeni zyskało na takiej już niby tylko handlowej działalności Stepkowskiego? W iluż to miastach osiedli wykształceni na kupców przy jego handlu subjecki, i pootwierali tam sklepy kolonialne i zakłady gastronomiczne, w których publiczność znajduje zawsze i towar doskonały i posiłek zdrowy, po cenie nie zbyt droższej od

tej, jaką dawniej w najędzniej urządzonych i najfatalniej uprowadzonych sklepach i austerjach płaciła.

Bo wszystkie towary kolonialne, wszystkie wina i napoje zagraniczne — te nowe handle prowincjonalne sprowadzały i sprowadzają dotąd ze składu i z piwnicy Stepkowskiego, z piwnicy, w których według niezbyt dawnego, oficjalnego obliczenia, znajdowało się przeszło pół miliona butelek wina, rumu, konjaku, likierów i portu — oprócz wielkiego zapasu stojącego w tak zwanych „sztukach” win!

Piwnice te, również zasobne — owszem, wzbogacone nawet, istnieją i teraz także. Nie przeszły one w obce ręce, tak samo, jak cały zakład warszawski i wszystkie przemysłowe przedsiębiorstwa, na których czele stoi obecnie pozostała po Stepkowskim wdowa, a którymi zarządzają dawniejsi, najzaufańsi współpracownicy nieboszczyka, obeznani dokładnie tak z biegiem całego interesu jak i z zamiarami zmarłego przewodnika, przerwaniemi przez jego śmierć przedwczesną.

Rozumie się, że do należytego prowadzenia i obsłużenia takiego rozgałęzionego przedsiębiorstwa, potrzeba było zawsze, tak samo, jak i obecnie, personelu liczniejszego; ze względu zaś na ogrom korespondencji międzynaodowej, nieodzownej przy ciągłym, wprost ze źródeł, sprowadzaniu rozlicznego towaru i przy jego do Cesarstwa, a po części i za granicę eksporcji, jak również ze względu na wymagania administracji, która wśród nawalu interesów bieżących i obszernych stosunków handlowych, musiała być sprężystą — wśród tego personelu musieli znajdować się ludzie zdolni i wykształceni specjalnie, tak do prowadzenia całej korespondencji, jako i ksiąg handlowych. Wreszcie też i fabryki, zwłaszcza przy ciągłej ich amelioracji, wymagały kierowników fachowych i zdolnych — prócz mas rąk roboczych.

Nie dziw też, że Antoni Stepkowski przy tylu przedsiębiorstwach swoich dawał zatrudnienie i zarobek uczciwy kilku setkom ludzi, które to zatrudnienie mają oni zapewnione i obecnie także.

Wśród dzisiejszych stosunków ekonomicznych, gdy tak wielu jest ludzi potrzebujących chleba, a tak mało znów takich, którzy im ów chleb bez wyzysku dają — i ten rezultat działalności Ant. Stepkowskiego zaznaczyć też i podnieść należy.

Nakoniec, nie wkraczając w liryzm, towarzyszący tak często chwalebom pośmiertnym, zwykle jałowym, dodamy tu jeszcze, iż Stepkowski, już jako człowiek tylko, powinienby zostawić po sobie w niektórych sferach, wdzięcznych, czynniewdzięcznych nawet, pamięć czynów takich, które, nieujawnione przez nikogo, pełniły się jednak tak dyskretnie, że nikt o nich nie wiedział. Zostający w bliższych ze Stepkowskim stosunkach wiedzą o tem, że nieraz, idąc za głosem serca, śpieszył on z chętną pomocą w ciężkiej doli, takim nawet, który go o to nie prosił.

Do tego obrazu, a raczej szkicu ogólnej działalności Stepkowskiego, dodamy już tylko obserwację jedną.

Oto zwykle, po zgonie znanego przedsiębiorcy, zwłaszcza też kupca, którego majątek, jeśli niewycofany z operacji handlowych, podlega wątpliwościom, nieraz i słusznym nawet, następuje pewne zamieszanie, a przynajmniej w przedsiębiorstwach jego, czy zakładach, wyradza się jakiś zastój, choćby chwilowy tylko.

Po śmierci Stepkowskiego, acz nieprzewidywanej zgola, nie podobnego nie zaszło. Tylko nazajutrz po zgonie i w dniu pogrzebu, zakład jego zamknął się dla publiczności. Potem zapanowała w nim taż sama czynność, tenże sam ład i porządek, jakie trwały tam zawsze — a ruch bieżący w handlu i sklepie bodaj, czy nie powiększył się nawet.

Fakt ten niezwykle, świadczy wymownie o tem, iż nieboszczyk Stepkowski w ciągu swej długoletniej pracy pozyskał sobie u ogółu publiczności zaufanie takie, iż przeniosła je ona i na pozostały po nim, pod jego firmą, dzisiejszy „Dom Handlowy”, przeczuwając i wierząc słusznie, iż zaufanie to przez spadkobierców i pracowników takiej firmy, zawieszonym być nie może.

— **ŁAZIENKI** zwane **Kurtza** świeżo odnowione. 2761

Letni Cyrk Francuski Honcke i Gaberel

Występ sławnej trupy Flora, składającej się z 8 dam w swoich mitologicznych żywych obrazach i statuach marmurowych. Oprócz tego występ wszystkich artystów. 1012

GAZETA LOSOWAŃ (Krakowskie-Przedm. nr 51) wychodzi w każdą sobotę i zawiera: artykuły wstępne w kwestiach praktycznych, losowania wszystkich papierów publicznych, wskazówki praktyczne jak najkorzystniej lokować kapitały; kursa papierów; odpowiedzi od redakcji. 314 Cena rs. 1 w Warszawie. — Na prowincji z przesyłką rs. 2.

*) Jest to wyciąg z rękopisu do „Albumu Przemysłowców Polskich.” (Przyp. red.)

Z powodu ogólnej stagnacji, ceny z dnia 12 (24) bież. mies. są zmienione i tak: obłady po kop. 20, pół porcji pleców ni wotowej, wieprzowej, baraniej po kop. 10, kufelke piwa 3 kop. Ceny te wy- łącznie dla klasy rzemieślniczej, emerytów i t. p. Osoby niemoralnego prowadzenia, jak i w obszarpanych ubraniach, do zakładu przy- mowanami nie będą.

1586R

Wiedeń — „Hôtel Metropole“ — Wiedeń.

Wien, Ringstrasse Franz-Josefs-Quai, Wien.

920r

Wielki pierwszorządny Hotel.

800 pokoi i salonów (od 1 zlr. wzwyż), Winda osobowa, Czytelnia wszelkich dzienników a także „Kurjera Warszawskiego.“ Wspaniały dziedziniec oszklony. Kąpiele Dunajowe i biuro telegrafów w hotelu. Stacja tramwajów przed hotelem; omnibus hotelowy na dworcach kolejowych. — Przy dłuższym pobycie w Hotelu, **zniżone ceny.** — Dyrektor, **L. Speiser.**

NEU-SCHMECKS (WĘGRY).

Wodolecznica zimna, Zakład Lecznicy Klimatyczno-terenowy, Sanatorium dla chorych na płucę. Położenie 1005 metr. nad poziom morza.

Od 25 Sierpnia znaczna redukcja cen, a mianowicie: **pokój dobry od 80 kraj.** do 1 flor. 35 kraj. dziennie. Żywie (śniadanie, obiad i kolacja) 9 fl. lub 10 fl. 50 kr. tygodniowe, niemniej tania à la Carte.

Jesień jest szczególnie piękna w Tatrze i zupełnie tak odpowiednia dla celów kuracji, jak lato. Chorzy na płucę, mający zamiar przepędzić zimę w **Neu-Schmecks**, dobrze czynią udając się już we Wrześniu w góry, by łatwiej się zaaklimatyzować i przystosować do pięknych jesiennych. — Uwaga: Chorzy na nerwy, szczególnie na nerastnienie, **brak krwi, bladaczka, skrofuty**, chorobę Basedowa (Basedow'sche Krankheit) **płuc i wady serca, febrę, żółtaczkę, nieżyt kiszek** i na wszystkie dolegliwości, gdzie chodzi o wypoczynek i wzmocnienie sił, niezawodną znajdują tu ulgę.

Punktem Centralnym wszelkich wycieczek całej Tatrzy, gdzie turyści mają na zwołanie dobrych Cycekonów, konie, tanie mieszkania, troskliwą opiekę i wskazówki, jest **Neu-Schmecks.**

Poczta i Biuro telegraficzne w Zakładzie.

1538r

Dr. Nikolaus v. Szontagh.

Nauka i wychowanie.

Angielska Najlepsza Metoda dla samouków, obejmująca objaśnienie wymowy każdego wyrazu kop. 75. — Najlepsza Metoda dla nauczania się języka niemieckiego w 3-ich miesiącach bez nauczyciela, przez Reussnera. Kurs niższy kop. 60, kurs wyższy rs. 2. Skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa. 53

Adres. Kaucjonowane biuro nauczycielskie: A.W. Max. Kotzebue 2, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 2253r

Adres kaucjonowanego biura nauczycielskiego: A. i bon. Józefa Łuczyńskiego, Krakowskie-Przedmieście 59, wprost resursy. 2138r

Biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony. 2187r

Biuro prof. de Préchamps, Długa 25. Młody Francuz, nowoprzybyły, z angielskim, poszukuje demi-place. Francuzka wykształcona szuka posady. 17641

Biuro kaucjonowane nauczycielskie Jasińskiego, Berka 6, w Warszawie. Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony. 2212r

Dyplomowana rekrutka dla kobiet Swinarskiej, Marszałkowska 123. Zaczynają się kursa kroju, krawatów, gorsetów, haftu, koronek, malowania. 16247

Francuzka patentowana udziela lekcji, 2 rs. miesięcznie. Marszałkowska 90. 2253r

Jest miejsce dla chłopczyka do lat 10, który będzie przysposabiał się do klas, razem z dwoma chłopczykami miejscowymi. Konwersacja w języku ruskim, francuskim, niemieckim, fortepian. Opieka jak najtroskliwsza. Królewska 31, m. 9. 17934

Konwersacja zbiorowa, francuzka, niemiecka, angielska. Miodowa 3, ofcyna 3-cio piętro. 18179

Nauczyciel matematyki, z patentem, poszukuje lekcji. Nowy-Swiat 55. — Zakrzewski. 17549

Mieszkanie dla panienki przy emerycie, lekcje muzyki i robót. Nowy-Swiat 22, mieszkanie 5. 17990

Nauczyciel matematyki udziela lekcje w prywatnych domach i pensjach, w zakresie kursu gimnazjalnego, a także przygotowywa do egzaminu wojakowego. Nowy-Swiat 30, mieszkanie 20. 17977

Nauczycielka posiadająca chlubno świadectwa rodziców, języki z konwersacją, muzyką, przygotowuje chłopczyków i panienki do gimnazjum, poszukuje lekcji; melodykon parzyki do sprzedania. Boniecka. Zgoda 3, mieszkanie 13. 18071

Nauczycielka gimnazjalna z patentem, konwersacją francuską i dobrą muzyką potrzebną jest zaraz na prowincję. Wiadomość: Podwale 3, u rzędy domu. 2265r

Na cztery udziela lekcji według metody przystępnej. Bolesław Kowalski, Piękna 4. 18112

Niemieckiego języka udziela Reussner, autor najnowszej metody. Ul. Świętokrzyska 29. 18142

Osoba z wyższą muzyką poszukuje lekcji, udziela takowych w domu i na mieście. Wiadomość od godz. 9 do 1-ej, Wileza 28, mieszkanie 20. 18090

Pomieszczenie dla uczniów szkół prywatnych. Wygody przystojne, opieka sumienna, korepetycje i fortepian. Krucza 15, 4, pierwsze piętro. 18146

Potrzbna jest dziewczynka do wspólnej nauki, lat 8—9. Chmielna 10, m. 10. 18198

Pomieszczenie dla kilku uczniów w domu obywatelskim, konwersacja francuzka, fortepian. Ulica Krucza 15. Daszewski. 17913

Realista ukończony, znający języki nowożytnie udziela korepetycje. Adres w Kurjerze. 18184

Ruska, doświadczona nauczycielka, posiadająca dyplom nauczycielki domowej, pragnie dawać specjalnie lekcje języka ruskiego i przygotowywać dzieci do zakładów naukowych. Adres dla listów w Ciechanowie, w gubernji Płockiej, do Elżbiety Nikołajew. Informacje przy ulicy Mokotowskiej 19, m. 2, od 8-ej zrana do 6-ej wieczorem. 18031

Stancja dla uczniów szkół rządowych i prywatnych 180 rs. rocznie. Złota 24, mieszkanie 53. 17821

Student matematyk poszukuje lekcji lub Skorepetycji. Ogrodowa 9, m. 14. 17846

Stancja dla uczniów gimnazjum V-go i szkół prywatnych. Dozór mężki, tania. Złota 3, mieszkanie 7. 18094

Stancja dla uczniów gimnazjum V-go i Spensy prywatnych. Warunki przystępne. Zielna 13, mieszkanie 5. 18162

Student, który w tym roku skończył uniwersytet, posiadający języki: niemiecki i francuzki, poszukuje lekcji lub korepetycji. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod lit. X. T. Z. 2266r

Stancja dla uczniów szkół prywatnych, warunki przystępne, opieka staranna. Złota 24, mieszkanie 41. 18191

W szkole kroju B. Maleszewskiej ostatni wakacyjny kurs kroju dla niezamożnych za pół ceny zwykłej. Żurawia 7, m. 1. 18197

W nowo-otworzonej szkole rekrutkiej, Elekoralna 3, rozpoczynają się kursa kroju, strojów, krawatów, haftów. Dla niezamożnych za pół ceny. 2262r

W domu rodzinnym, gdzie się starannie wychowuje własne dzieci, jest pomieszczenie dla jednego chłopczyka uczęszczającego do klas. Żurawia 33, m. 2. 17907

Z dozwolenia władzy szkolnej przyjmuje zna stanę dwóch uczniów gimn. V-go lub szkół prywatnych obywateli ziemski kształcący dzieci, korepetycje, francuzki, muzyka. Wiadomość: Żurawia 45, mieszkanie 19, od 12—3. 18158

Z upoważnienia władzy naukowej stancja dla uczniów gimnazjum 2, lub szkół prywatnych. Słiska 60, m. 4. — Nauczyciel szkół rządowych Józef Pęcherski. 18160

Posady i prace.

Buchhalterji znajomość ułatwia każdemu Bznalezienie posady, — nauki tej wyucza gruntownie z upoważnienia władzy, Chmielowski, Bracka 5. 2131r

Buchalter-korespondent, języki polski, ruski, niemiecki, francuzki, pocz. angielski, kilkoletnia praktyka zagraniczna, poszukuje posady. Oferty w kantorze Kurjera pod „Handlowiec“. 17872

Buchalterji wyuczy gruntownie upoważniony przez okręg naukowy nauczyciel specjalista Gustaw Cawat, Miodowa 12. 17559

Bona niemka młoda poszukuje miejsca do gospodarstwa do pojedynczej osoby lub do dzieci. Oferty w Kurjerze pod J. K. 18050

Bona francuzka, znająca szycie, poszukuje miejsca. Zgoda 6, m. 8. 18122

Buchalter-korespondent (rutynowany) poszukuje zajęcia stałego lub na godziny. Świadectwa najchlubniejsza. Oferty: Kurjer sub T. W. 27. 18105

Do tapicera potrzebny uczeń. Nowy-Swiat 48, pierwsze piętro. 18012

Do głównego składu dywanów Gielżyńskiego Piotra każdodziennie przybywa dużo nowości z Paryża i fabryk krajowych. Dawiejsze deśenie sprzedaje po zniżonej cenie, pp. handlującym rabat. Marszałkowska 187. 2192r

Elektrotechnik lub ślusarz, obeznany gruntownie z zakładaniem dzwonek elektrycznych, może otrzymać stałe zajęcie. Oferty K. L. 83 przyjmuje Kurjer. 17931

Pensja żeńska IV-ro-klasowa Konstancji Swołyńskiej.

z dniem 10 Lipca r. b. przeniesioną została z ulicy Nowy-Swiat 70 pod 42 na tejże ulicy. — Zapis uczennic, zaczynający od 16-go Sierpnia, odbywać się będzie codziennie od 4-ej do 7-ej po południu. Do klasy przygotowawczej przyjmują się dziewczynki od 7 miu lat wieku. — Lekcje rozpoczyna się 2-go Września. 1297R

Zakład Naukowo-Rekodzielniczy

Hr. Cecylii Plater Zyberkówny, ulica Piękna 24.

podaje do wiadomości osób interosowanych, że zapis uczennic przeszłorocznych szkoły, oraz wszystkich uczennic pracowników, trwać będzie od 14 (26) Sierpnia do 20 Sierpnia (1 Września), od godziny 9 do 12 i od 1 do 6; nowych zaś uczennic szkoły od 21 Sierpnia (2 Września) do 27 Sierpnia (8 Września) w tychże samych godzinach. 1060

Francuzka wykształcona po powrocie ze Fwsi szuka zajęcia. Żurawia 7, mieszkanie 4, od 1 do 2-ej. 17963

Jeżeli który z pp. weterynarzy osiadł w Jstawiskach gub. łomżyńskiej, znajdzie obszerną praktykę, zapewniającą przystojne utrzymanie. Okolica uposażona w liczne inwentarze. 18007

Lustra na raty sprzedaje miejscowym i na prowincję fabryka Maurycyego Silberberga, Rymska 8. Proszę uważać na dokładny adres i na umieszczony w wystawie napis „Na raty“. 17233

Młody człowiek, energiczny, mogący złożyć kaucję rs. 1,000, poszukuje miejsca rządcy dużego domu. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. S. G. 1000. 18039

Młoda roszanka poszukuje miejsca za gospodynią lub godzin konwersacji ruskiej. Wiadomość: Włodzimierska 2, m. 5. 18159

Niemka z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca. Oferty pozostawić w kantorze Kurjera pod „M.“ 18161

Ogrodnik, który praktykował w kraju i zagranicą, znający się na zakładaniu kłombów kobiercowych, cieplarniach, prowadzeniu drzew na sposób francuzki, warzywie i t. d., poszukuje posady od 1-go października r. b. Proszę adresować do Kurjera Warszawskiego G. G. 1577. 17992

Osoba młoda, posiadająca język francuzki i muzykę, poszukuje zajęcia. Złota 24, mieszkanie 28. 17606

Potrzbne prasowaczki do drobiazgów. Bednarska 24, m. 10. 17853

Potrzbny uczeń do apteki w Ożarowie, gub. radomska. Wiadomość tamże. 17998

Potrzbna panna uzdolniona do krawatów. Adres: Ch. Geber, Niecała 9. 18047

Potrzbne panny do staniaków i spódnic. Wspólna 44, m. 1. 17663

Panny do ubierania kapeluszy damskich potrzebne są w magazynie T. Weigt, Krakowskie-Przedmieście, róg Królewskiej. 18107

Panny podreżne i do nauki znajdują stałe zajęcie w specjalnej fabryce krawatów G. Taubelesa, Tłomackie 11, 2-e piętro. 18084

Potrzbna w Łodzi panna do robienia pończoch (na maszynie systemu Lamba) i wszelkich wyrobów trykotowych, z dobrem wynagrodzeniem, mieszkaniem i żyłem. Wiadomość u Waldehausera, ul. Piotrkowska dom Warszawskiego, w Łodzi. 2246r

Potrzbna panna do strojów na wyjazd. Wiadomość: Nowy-Swiat 27, od godz. 10-ej do 2-ej, stróż wskaże. 17982

Polak posiadający języki ruski i francuzki, teoretycznie niemiecki, prosi o jakiegokolwiek zajęcie za najskromniejsze choćby wynagrodzenie. Adres: Ogrodowa 5, mieszkanie 16. 18022

Potrzbne zdolne malarki, jakoteż inteligentne panienki znajdują zajęcia. Fabryka lalki, Nowa Praga 61. 18115

Potrzbna na wyjazd zaraz do Cesarstwa, na wieś, w roli panny służącej osoba niestara, młoda, powierzechności, łagodnego charakteru, znająca się dobrze na kuchni, szyciu, praniu i prasowaniu. Pierwszeństwo daje się osobom z prowincji. Wynagrodzenie za dobre świadectwa. Hotel Saski 35, codziennie od godziny 12 do 3-ej. 18154

Potrzbni są na wyjazd: gospodyni, panna służąca, bona, ekonon i kucharka ze świadectwami. Wiadomość: Nowy-Swiat 27, mieszkanie 4. 18145

Potrzbna bona niemka do chłopczyka sześciolletniego. Bagatela 3, kasa zwierzyńca. 18141

Potrzbny jest pośrednik do sprzedaży interesu wódezanego. Wiadomość: Sienna 80, u folcera. 18193

Przybory do gwintowania i inne narzędzia stalowe do obrabiania metali służące, **wyrabia specjalnie** Zakład Ślusarski i Tokarski **J. Dziewulskiego**, Chłodna 38. 1005 Ceny umiarkowane.

PIOTR ŚLIŻYŃSKI udziela lekcji tańców salowych u siebie w domu sposobem najkrótszym wyucza w 20-tu lekcjach 6-ciu tańców najpotrzebniejszych. **Stare-Miasto 19**, obok Apteki. 1064

Zapis uczniów do Szkoły trzech-klasowej miejskiej

J. Mayzlera,

odbywa się codziennie prócz świąt od 10 do 1 po południu w Kancelarii Szkoły, Słiska 28. 1535R

Potrzbny inkasent do fabryki z kaucją 1,500 rs. gotówką. Pensja rs. 600, mieszkanie, opał światło, 8% od kaucji. Wiadomość: Leszno 49, m. 21, od 2 do 3-ej. 18188

Rządca młody, energiczny, z chlubnymi świadectwami, poszukuje posady. Kotzebue 2, m. 8. 2254r

Służąca do wszystkiego, z dobrymi świadectwami, potrzebna jest zaraz. Krucza 29, mieszkanie 23. 18190

Stancizarka zdolna potrzebna do pracowni Sprzy szkole rzemiosł, Elekoralna 8. 2201r

Tkacz znajduje zaraz zajęcie za dobrem wynagrodzeniem w Warszawskiej fabryce dywanów, Smolna 16. 2261r

Wykształcona panienka pragnie zaraz zajęcia na wyjazd do towarzystwa, do dzieci, jako lektorka. Oferty kantor Kurjera Warsz. Zofja X. 18158

Zdolna maszynistka poszukuje zajęcia. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warszawskiego J. S. 18134

Zaraz potrzebna panna uzdolniona do szycia. Hoża 34, m. 16. 18173

Kupno i sprzedaż.

Antykwaryusz B. Bolcewicz, Saski Plac 5 Kupuje: książki, obrazy, sztychy, porcelanę, kryształ, brązy, meble, zbroje, dywany, materje, srebro, biżuterję, wszelkie przedmioty starożytne i nowsze. 16839

Alpejscy strzelcy (Myśliwi Giezm) powieść romantyczna, tłmaczona z niemieckiego przez Reussnera, kop. 10. Skład w księgarni Gebethnera i Wolffa. 2057r

A. Sikorski, tapicer, Żurawia 4, sprzedaje Anajtaniej lecz często otomany po rs. 26, szlony 17, kozetki, fotele, krzesła, taborety, stoliki obijane. Garnitur czarny, materace sprężynowe od rs. 10, włosiane 15, waltharowe 6, rolety, dekoracje wykonywam pośpiesznie. 17884

Anonce. Wyprzedaż lamp błyskawicznych Anizej ceny kosztu. Kompletna lampa wisząca od rs. 3, Duży szwungrad żelazny, tokarnia i prasa. Krochmalna 36. 18135

Binokle, okulary, rajsejgi najlepszego gatunku o 25% taniej w magazynie optycznym Juliana Drehera, Szpitalna 6. Niezamożnym od 50 kop. Przyjmuje reparacje. 2107r

Do sprzedania szeslong za rs. 20. Orla 12, m. 13. 18151

Dywany wszelkie, chodniki, serwety, portjery, kapy, koldry, dery, cerata, wojłoki najtaniej w fabrycznym składzie Kiltynowicza, Mazowiecka 16, wprost Towarzystwa Ziemińskiego. 1911r

Do sprzedania powozy używane, kozetki, fiaktony, wolanty, amerykański, szarabany. Świętokrzyska 35, drugi dom od Marszałkowskiej. 17424

Do sprzedania powóz w dobrym stanie. Wiadomość: ulica Długa 40 nowy, u stróża. 18023

Dwie maszyny Singera nowe są do sprzedania za rs. 30 i 27 w zakładzie reparacji maszyn do szycia. Nowy-Swiat 61. 18184

Fortepian za rs. 100. Ulica Świętojańska 8. 18030

Fortepian najnowszej konstrukcji za rs. 240 do sprzedania. Ulica Długa 26, w lombardzie. 2245r

Fortepian 7 oktav, krótki, z białym metalowym za rs. 185. Ulica Długa 25, lombard. 17887

Fortepian krótki z białym metalowym za rs. 150. Nowy-Swiat 64, Lombard. 18174

Fortepian Kralla-Seidlera 7 oktav rs. 175 Wielka 50, m. 6. 18175

Garderoba damska z przyczyny wyjazdu do sprzedania. Wiadomość: Marszałkowska 123, w sklepie wód mineralnych. 2256r

Jest do sprzedania niedrogi powóz czteroosobowy, dwie karety, amerykański, trzy pary chomont angielskich i kilka sztuk liberji. Wiadomość: Bracka 18, stangret Hilary. 17778

Kupuję, sprzedaję garderobę damską używaną. Widok 3. 2227r

Kocioł parowy stojący, 6-konny i maszyna parowa tejże siły, do sprzedania. Trębacka 11, w kantorze Silbermana. 17210

Kasy ogniotrwałe 25% taniej od innych ceników. Marszałkowska 125, Sikorski. 14020

Lawki, stoły, tablice szkolne do sprzedania. Złota 57, m. 27. 17890

Łóżko meblowe żelazne pozostawiono do sprzedania za rs. 20, szwajcar hotelu Polskiego wskaże. 17849

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi, franki. Marszałkowska 108 i od ulicy Chmielnej 37, m. 30. 18177

Meble po zwiniętych magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, trema i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na dole. 18199

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, toalety, biurka i inne po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedmieście 10, m. 6, obok Kopernika. 18200

Maszyny Singera oryginalna, Whelera Wilsona i ręczna są do sprzedania u mechanika, Krakowskie-Przedm. 57. 18205

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, otomana, biłjoteka, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszkania 15. 17659

Meble tanio, garnitury czarne, orzechowe, całe kryte, fantazyjne, szafy, kredens, stoły jadalne, krzesła, łóżka, otomana, szeslong. Mokotowska 59, róg placu św. Aleksandra, stróż wskaże. 16825

Meble gustowne salonowe, buduarowe i fan- tazyjne, sypialnia i jadalnia dębowa w kompletnym urządzeniu oraz lustra i pojedyncze sztuki meblowe. Cena przystępna. Plac Zielony 18, nad cukiernią p. Sztengla, 1-sze piętro, miesz. 2. 1938r

Maszyna Singera do sprzedania. Chmielna 29, miesz. 1. 18008

Meble używane rozmaite tanio poleca zakład wyłącznie używanych przedmiotów, Makow, Solna 9. 17968

Najtaniej przerabiam meble, materace, oraz wykonywam wszelkie roboty tapicerskie i dekoracyjne u siebie i po domach prywatnych. Nowy-Swiat 66. 17707

Pianino fabr. Blüthnera do sprzedania tanio. Wiadomość w kiosku Krakowskie-Przedm. przy kościele pokarmickim. 18076

Powóz czteroosobowy za rs. 225 do sprze- dania oraz para koni karych. Wiadomość: Świętokrzyska 20. 17672

Powóz czteroosobowy za rs. 255 do sprze- dania oraz para koni karych. Wiadomość: Świętokrzyska 20. 17672

Pomidory po rs. 1 kop. 20 pud. Wiadomość: Praga 2, Brukowa (Antokol). 18165

Powóz czteroosobowy używany, cztery chomonty angielskie i osiem krakowskich, do sprzedania. Smolna 11. 17926

Szafy sklepowe, kontuar i dwie gabloty de- bowe do galanterji, papieru, towarów no rymberskich lub wyrobów tabaczych, w do brym stanie, sprzedaję. Niecała 12, stróż wskaże. 17945

Szczenięta pontery kurlandzkie do sprze- dania. Pańska 19, m. 21. 17906

Sery litewskie i szwajcarskie pud rs. 9, wię- ksze partie taniej, a także osobliwą herbatę karawanową na rs. 1.50 i 1.60, nieustępującą dwurublowej, w 1/10, 1/2, 1/4, 1/8 f., sprowadza i poleca Wyszomirski, ulica Chmielna róg Zgody. 18069

Wyprzedaż ogólna. Meble, biurka, story, kareta, szory, żyrandol porcelanowy saski, za połowę ceny. Ul. Marszałkowska 153, m. 2, róg Królewskiej. 18052

Z powodu wyjazdu do sprzedania meble sa- lonowe, buduarowe, łóżka, szafa lustrzana, umywalka oraz pojedyncze sztuki meblowe. Wiadomość w składzie win H. Simon, Marszałkowska 147. 18027

Interesa handl. i majątk.

Do sprzedania sklep spożywczo-dystrybu- cyjny, materiały piśmienne. Ulica Żurawia 5. 18173

Do odstąpienia sklep kolonialno-spoży-wczy z dystrybucją, mieszkaniami. Żurawia 28. Tanżo do sprzedania kredens orzechowy z lustrem. 2557r

Dzierżawy poszukuję wólk 20 i więcej zie- mi pszennej z łąkami, zaraz objąć. Wiadomość: ul. Lipowa 5, miesz. 6. 18067

Dom do sprzedania, szacunek 45,000. Plac tania 12,000 lokci razem albo częściowo. Wiadomość: Nowy-Swiat 53, sklep ni-ciarski. 17287

Dom do wydzierżawienia. Wiad.: Marszał-kowska w cukierni Arnolda. 18152

Do sprzedania młyn wodny amerykański, o czterech gankach, z jednym cylindrem, dwoma mielonami i jagielnikiem, nowy, położony przy rzece Wilga, do stawu wpada jeszcze dwie pomniejsze wody, które kierują młynami, i rzeczony młyn nigdy nie cierpi na brak wody, zdadnej do mielenia; oprócz tego dom mieszkalny nowy z zabudowaniami gospodarskimi. Nazwisko młyna Stoczek, gmina Wola Rembkowska, powiat garwoliński, położony od miasta Garwolina 7 wiorst, od osad Sobień, Jeziór, Łaskarzewa i Osiecka podobnie po wiorst 7. Wiadomość na miejscu u właściciela. 18150

Dom z ogrodem, dobrze procentujący, w dzielnicy fabryczno-handlowej, do sprzedania za rs. 16,000. Kapitał wymagany rs. 10,000. Pośrednictwo osób trzecich wyłączone. Jerozolimka 31, miesz. 19, listownie lub osobiście od 2 do 4-iej po południu. 18137

Jest do sprzedania kolonja we wsi Czyste, gminie Czyste, pod Warszawą, móg 5, z domem mieszkalnym i zabudowaniami, ogród owocowy na calych 5-iu morgach. Wiadomość: ulica Miodowa 3, mieszkania 14. 17565

Kolonja (willa) jedna z piękniejszych pod Warszawą. Całość 24 morg 300-prętowych, z których 18 morg pod ogrodem warzywnym, reszta pod pięknym angielskim i owocowym. Dom mieszkalny o 6-ciu pokojach, urządzonych z komfortem, garderoba, kuchnia, spiżarnia, pokój dla służby, piwnica, lodownia, łazienka na stawie, trephaus z egzotycznymi roślinami, inspekt, duży staw zarybiony. Domek o 3-ach pokojach dla ogrodnika, zabudowania gospodarskie, do sprzedania z umeblowaniem domu lub bez takowego. Wiadomości udzieli W. Pan Milewski, w kancelarji W-go notariusza Waleckiego. 2061r

Kupię folwark 6 do 15 włók, blisko kolei, z ładnym domem, ogrodem, dobrymi budynkami, w dobrej ziemi, z łąkami i lasem. Oferty składać proszę w Kurjerze Warszawskim „Folwark”. 18153

Kawiarnia do odstąpienia za bardzo przy-stępną cenę z powodu nieprzewidzianych okoliczności. Ul. Elektoralna 49. 18042

Magle do sprzedania. Wiadomość: ul. Miła 29. 17880

Potrzebny wspólnik do interesu egzystują-cego 36 lat, z kapitałem 2,500 rs., interes daje procent 60%. Wiadomość w kancelarji reagenta Łukomskiego, Miodowa 13. 18075

Potrzeba na hypotekę miejską 5,000 rs. na spłatę 2-go numeru. Wiadomość: Czysta 6, sklep Tarnowskiego. 17667

Rubli 2,000 potrzeba na pierwszy numer po R-towarzystwie na 7 1/2%. Oferty zostawić w Kurjerze „Kupcowi”. 18189

Razura jest do odstąpienia w każdym czasie Rna dogodnych warunkach. Ulica Ordynacka 10. 18048

Sklep dystrybucyjno-galanteryjny do sprze- dania z powodu choroby. Chłodna 34. 17705

Sprzedam folwark bez długów, blisko ko- lei, dobra gleba, wólk 29. Oferty: kantor Kurjera Warsz. „Ziemia”. 17917

Sklep wiktualno-dystrybucyjny jest do sprzedania. Ulica Freta 26. 17949

Sklep spożywczy do sprzedania. Szmulowi- szna, ul. Żabkowska 36. 18176

Sklep mydlarski do sprzedania. Wiadomość w kiosku przy placu Zielonym. 2259r

Sklep spożywczy do sprzedania. Nowolipki 38. 18062

Sklep z mieszkaniem od Nowego Roku potrzebny na handel win i towarów kolonialnych, ulica Pryncypalna, punkt ruchliwy. Oferty: Złota 8, mieszkania 14, od 2 do 4-iej po południu. 18061

Skład węgla z całym urządzeniem, w środku miasta, do sprzedania. Oferty proszę składać w Biurze Ogłoszeń, Senatorska 26, pod lit. D. S. 2244r

Sklep dystrybucyjno-spożywczy do odstąpie- nia w każdym czasie za rogatką Jerozolimską 3. Wiadomość tamże. 17858

Sklep kolonialny jest do sprzedania zaraz za przystępną cenę, w dobrym punkcie. Świętokrzyska 15. 18025

Wszczawnicy na Miedziusiu do wydzier- żawienia na rok 1890 lokale, złożone z sali, wielkiej kuchni, dwóch pokoiów, oficyny o 3-ach ubikacjach, piwnicy, lodowni, stajni, kur-ników i strychów, z przeznaczeniem na restaurację zakładową. Szczegóły dzierżawy w zarządzie, u dra Kołaczekowskiego. 1993r

Wydzierżawia się kolonja „Górki” za ro- wną tką Moskiewską, około fortu, bez pośrednictwa. Wiadomość na miejscu. Warunki przystępne. 17814

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, Trębacka 11, za- latwia przeprowadzki na wozach resorowych. 11

Do wynajęcia na 2 miesiące od 1 września 1 lub 2 duże pokoje umeblowane i usługa. Wilcza 18, m. 22, 1-e p. 17710

Do wynajęcia frontowy, piękny pokój u- meblowany, z wszelkimi wygodami. Szpitalna 1, mieszkania 2. 18049

Dla dwóch uczniów pomieszczenie z utrzy- maniem, opieka, korepetycja. Złota 44, mieszkania 10. 17560

Do wynajęcia w każdym czasie 4 pokoje balkon, przedpokój, pasaż, kuchnia, spiżarnia, wygodna, zlew, 2 piwnice rs. 360 rocznie. Widok piękny na ogród. Stajnia, wozownia. Lipowa 5, blisko Oboźnej. 2252r

Dla osoby młodej, inteligentnej, pokój lub pomieszczenie przy znacznej rodzinie. Kotzebue 2, m. 8. 2255r

Duży salon z balkonem, pokojem sypialnym, przedpokojem i alkową na 1-em piętrze, z meblami lub bez takowych, do wynajęcia w każdym czasie. Wiadomość przy ulicy Żurawiej 31. 18171

Dwa pokoje frontowe 1-go piętra od paździer- nika. Nowy-Swiat 25. 18140

Izba duża z kuchnią, komórką, piwnicą i gó- rą oddzielną do wynajęcia na warsztat od 1 października 1889 r. Wiadomość u rządcy domu, Ordynacka 8, codziennie do godz. 10-iej rano. 18015

Mieszkanie do wynajęcia od 1 października 89 r. pod № 6 przy ulicy Leszno, na 1-m piętrze od frontu, trzy pokoje i kuchnia, ze zlewem i wodą. 18068

Odnajmuję salon duży, sypialny, frontowe, słoneczne, umeblowane, usługa, opał, samowar, do stycznia lub dłużej. Chmielna 72, mieszkania 5. 17923

Pokój frontowy przy familji, dla osoby po- rzadnej i spokojnej do wynajęcia każdego czasu, przy ulicy Żurawiej 27, wiadomość u stróża. 18059

Pomieszczenie dla 3-ach panienek, w domu pobywalskim, opieka macierzyńska, oprania, fortepian. Daniłowiczowska 7, mieszkania 7. 18006

Pomieszczenie dla panien, z wszelkimi wygodami, stołowaniem i fortepianem. Hoża 38, m. 17. 18018

Pokój umeblowany, z samowarem i usługą. Zielna 23, m. 7. 18019

Pokój kawalerski do odnajęcia, weńcie z przedpokoju. Wiadomość na miejscu, Śliska 9, m. 10, od 8 do 4-iej po południu. 17887

Pokój z meblami i usługą zaraz do wynaje- cia. Złota 6, m. 9. 17427

Pomieszczenie wygodne w domu obywa- telskim, dla 3 panienek lub dla 3 chłopców uczęszczających do zakładów naukowych prywatnych. Za stancję, opał, całodzienne utrzymanie i konwersację francuzka rs. 22 miesięcznie. Opiekę troskliwą, moralną zapewnia się. Aleje Jerozolimskie 70, m. 7, prawie wprost Kruczej. 18147

Poszukuje się mieszkania umeblowanego, od 3-4 pokojów z kuchnią i wygodą, kwartalnie lub rocznie, w okolicach dworca Wiedeńskiego. Propozycje listowne uprasza się odyłać: Warszawa i ostatecznie S. K. 18139

Pokój słoneczny, frontowy, osobne paradne wejście, umeblowany, usługa, samowar do wynajęcia. Wspólna 40, m. 6. 18136

Pokoje kawalerskie z usługą. Tanżo obia- dy. Chmielna 48, m. 15. 18143

Pokój piękny do wynajęcia. Krakowskie- Przedmieście 9, m. 5. 18168

Pomieszczenie dla panienek. Konwersa- cja francuska, fortepian nowy. Hoża 20, miesz. 1. 18196

Pomieszczenie dla przyzwoitej pani, ki, fortepian. Elektoralna 3, gdzie Szkoła Rzemiosł. 2263r

Stancja dla panien gimnazjum drugiego. Ul. Leopoldyna 33, m. 3. 18118

Sklep z kilku pokojami, obecnie szynk obok Scyrku, do wynajęcia od 1 października 1889 roku. Wiadomość: Ordynacka 8, u rządcy domu, codziennie do 10-iej rano. 18016

Spichrz murowany rs. 200, sklep obszerny z mieszkaniem rs. 800. Graniczna 4, wprost Grzybowskiej. 17712

Uczniów na stancję lub praktykantów rze- mieślniczych, z całodzienne utrzymaniem i oddzielnym pokojem, za rs. 14 miesięcznie poszukuje się. Róg Chmielnej i Sosnowej 1, mieszkania 57. 17862

Warecka № 10, do wynajęcia w każdym czasie salon i dwa mniejsze pokoje z meblami, samowarem, usługą i piściela. 1-sze piętro. Na doby, tygodnie, miesiące. 16634

3 Miodowa, oficyna 25. Do wynajęcia dwa pokoje 180 rs. (umeblowane lub kuchnia). 18180

Doniesienia rozmaite.

Adres kantoru przewozowego „Konkuren- cja” plac Zielony. Załatwia ekspedycje i odbiory towarów na wszystkich kolejach. Przeprowadzki i opakowanie mebli. Skrzynie i pudełka pocztowe na składzie. 2135r

Akuszerka przyjmuje na stałość, czas dłu- szy, lub kurację. Krucza 38. 18202

Adres: Magazyn lamp pod firmą W. Pod- górski, ulica Rymarska 5/7, róg Leszna, zaopatrzony został w wielki wybór najnowszych różnorodnych lamp, świeczników i żyrandoli, oraz w serwisy stołowe, porcelanę, szkło, fajansy i majolikę i poleca się łaskawym względem szanownej publiczności. — F. Kozłowski. 17865

Akuszerka przyjmuje panie na czas dłuższy. Wyłącznie potrzebujących dyskrecji. Udziela porady swojej specjalności. Słabość umieszczenia dziecka, od 15 rubli, pokoje oddzielne. Chłodna 24. 17971

Adres pierwszego w Warszawie kancjono- awanego kantoru mamek, zatwierdzonego przez władzę lekarską F. Zawistowskiego, Zgoda 6. 16807

„Febus.” Skład nafty hurtowy i detaliczny. Bracia Nobel, Marszałkowska 132, dostawia naftę do mieszkań w blaszankach hermetycznych. Garniec 28 kopiejek. 17654

Karbowanie, fałdę harmonikową, pilsowa- nie. Ulica Senatorska 19, m. 7. 18194

Maszyny do szycia przyjmuje do reparacji mechanik Frankowski, Ulica Nowy-Swiat 61. 18185

Najdokładniej reparauje maszyny do szycia mechanik Banskeben. Krakowskie-Przedmieście 57. 18204

Niniejszem uwiadomiam iż magazyn jub- lerski pod firmą J. Wiediger egzystujący od lat pięciu przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście 19, wprost kościoła p-karmelickiego z dniem 26 b. m. przeniesiony zostanie na ulicę Nowo-Miodową pod № 3, do domu p. J. Mieczkowskiego fotografa. 18074

Osoba znająca Paryż i język francuzki, ży- wyjechała na wystawę paryżską jako towarzysząca, (kosztą podług umowy). Wiadomość Nowolipie 17. — Wnorowski. 18195

„Pralnia pospieszna.” Chmielna 29, przy- muje do prania koronki i wszelką bieliznę—po cenach jak najprzystępniejszych. Ul. Chmielna 29. 18013

Pralnia pospieszna dawniej „Wandy.” egzy- stująca od lat piętnastu przy ul. Chmielnej 29, niniejszem zawiadamia szanownych państwa, iż z dniem dzisiejszym przeszła pod nową administrację. Polecając się i nadal względem szanownych państwa—staraniem będzie, aby doskonałym i punktualnym wykończeniem w zupełności zadowolić swoich klientów. „Pralnia pospieszna.” 29 Chmielna 29. 2170r

Tani! pracownia przy szkole rękodziel- niczej, Elektoralna 3, przyjmuje suknie, okrycia, szuby, mundurki dla pensjonarek. Wykonana podług żurnali. 2260r

Uczę kroju sukien modn., gard., bieleń. Nauka 6—10 dni, aparat i 40 kroi 8 rs. Choiński, u p. Chodolskiego, Widok 22, m. 2. Krótko tu bawię. 18166

W ogrodzie przy mleczarni „Foksal.” mle- ko, kawa, herbata, jajka, kartofle z zsiadłym mlekiem i t. p. Ogród otwarty od 6-iej rano do 11-iej wieczorem. 17827

Zgubiono pugilares z wekslami na zlecenie Kupersztejna, oraz dziewięciu ćwiartkami loteryjnych biletów. Uprasza się łaskawego znalazcę o zwrócenie takowych za nagrodą. Nalewki 19, Dynenzenowi. 18206

Zgubiono d. 22 sierpnia jadąc z Pelcowizny do Warszawy, szosa petersburską zakieciak z sukna ciemno-zielonego. Upraszam o zwrot za sowitą nagrodą. Chłodna 37, m. 2. 18186

Zgubiono jadąc dorożką z Pragi na Pańską Zportmonetkę czarną, obrączkę lit. S. S., 1/2 losu, kwitki Gineburga, notatki, drobne pieniądże. Znalazca zatrzyma gotówkę, a obrączkę i papiery zwróci do handlu p. Adamskiego, Twarda 32, za nagrodą rs. 5. 18170

25 rubli nagrody, za odnalezienie małego fox-terriera czarnego, z złotymi łapami, obroza łańcuch srebrny, z czerwona akamitną tasiemką, hotel Victoria 24. 18109

740 rubli gotówka, oraz 2 weksle po 120 rubli, jeden weksel na 240 rubli i jeden na 200 rubli zgubiono przechodząc Nalewkami i Świętojerską, nagrody rs. 50. Adres: Świętojerska 14. — A. Szanabel. 18182